

Bachelorrapport

Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk maken?

Luuk Houwers
Sharon Overmars

Saxion
Academie Mens en Maatschappij

3-3-2018

Bachelorrapport

“Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk maken?”

Vak: Bachelorrapport

School: Saxion, Enschede

Academie: Mens en Maatschappij

Opleiding: Sociaal Pedagogische

Hulpverlening

Plaats, datum: Enschede, maart 2018

Opdrachtgever: Sieze Beltman

Docent: Marjolein Plantijdt

Toetscode: T.AMM.37555

Auteurs:

Luuk Houwers, 408429

Sharon Overmars, 407430

Lesgroep: EMM4VM

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting.....	6
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Onderzoekskader.....	9
1.3 Doelstellingen.....	9
1.3.1 Doelstelling korte termijn.....	9
1.3.2 Doelstelling lange termijn	9
1.4 Onderzoeksvraag.....	9
1.4.1 Hoofdvraag.....	9
1.4.2 Deelvragen.....	9
1.5 Leeswijzer	10
2. Theoretisch kader	11
2.1 Op welke wijze worden kinderen beïnvloed door armoede waarin het Jeugdfonds ondersteuning kan bieden?.....	11
2.2 Welke voorzieningen zijn er voor gezinnen in armoede	12
2.3 Wat zijn de in de literatuur bekende redenen voor ondergebruik van voorzieningen?.....	13
2.4 Wat is de invloed van het netwerk van mensen met kinderen in armoede?	15
2.5 Conclusie theoretische deelvragen	17
2.5.1 Op welke wijze worden kinderen beïnvloed door armoede waarin het Jeugdfonds ondersteuning kan bieden?.....	17
2.5.2 Welke voorzieningen zijn er voor mensen in armoede in Almelo?.....	18
2.5.3 Wat zijn de in de literatuur bekende redenen van ondergebruik van voorzieningen?	18
2.5.4 Wat is de invloed van het netwerk van mensen met kinderen in armoede?	19
3. Methode van onderzoek	21
3.1 Type onderzoek	21
3.2 Onderzoeksmethode	21
3.3 Instrument.....	21
3.4 Onderzoekperiode en plaats.....	22
3.5 Procedure en analyse	23
3.5.1 Procedure	23
3.5.2 Analyse	23
3.6 Onderzoekspopulatie en steekproef.....	23
3.7 Validiteit	24

3.8 Betrouwbaarheid.....	24
3.9 Ethische overwegingen	25
4. Resultaten.....	26
4.1 Respondenten	26
4.2 Hoe worden minimagezinnen bereikt?	26
4.2.1 Intermediair.....	26
4.2.2 Minimagezinnen.....	27
4.3 Hoe ervaren de minimagezinnen en de intermediairs de aanvraag?	27
4.3.1 Intermediair.....	27
4.3.2 Minimagezinnen.....	27
4.4 Hoe onderhoudt de intermediair het contact met de minimagezinnen die gebruik maken van Jeugdfonds?.....	28
4.4.1 Huidige contact.....	28
4.4.2 Intensiteit contact	28
4.5 Wat zijn de redenen volgens intermediairs van uitstroom van de minimagezinnen? / Wat zijn de redenen volgens minimagezinnen van de uitstroom?.....	28
4.5.1 Intermediairs	28
4.5.2 Minimagezinnen.....	29
4.6 Wat zijn de wensen en behoeften van de minimagezinnen en intermediairs?.....	29
4.6.1 Intermediairs	29
4.6.2 Minimagezinnen.....	29
5. Conclusie	31
5.1 Conclusie	31
5.1.1 Eerste praktische deelvraag	31
5.1.2 Tweede praktische deelvraag.....	31
5.1.3 Derde praktische deelvraag.....	32
5.1.4 Vierde praktische deelvraag	32
5.1.5 Vijfde praktische deelvraag	33
5.2 Conclusie hoofdvraag	33
6. Aanbevelingen	35
6.1 Aanbevelingen op technisch vlak	35
6.1.1 App ontwikkelen.....	35
6.2 Aanbevelingen voor naamsbekendheid	35
6.2.1 Sleutelfiguren en instanties	35
6.2.2 Posters, krant of folders	35

6.3 Aanbeveling doorontwikkeling werkwijze	36
6.3.1 Intermediairs	36
6.3.1 Aandacht voor her aanmelding	36
6.4 Vervolg onderzoek.....	36
7. Sterktes en zwaktes.....	37
7.1 Sterktes.....	37
7.2 Zwaktes.....	38
7.3 Discussie	39
Literatuurlijst	41
Bijlagen	45
Bijlage I: Toestemmingsformulier	46
Bijlage II: Overeenkomst onderzoeksopdracht	47
Bijlage IV: Interviewvragen gekoppeld aan topiclijst	53
Bijlage V: Evaluatieformulier opdrachtgever	54

Voorwoord

Voor u ligt het resultaat van het onderzoek naar het Jeugdfonds Almelo. Dit is het bachelorrapport van Luuk Houwers en Sharon Overmars en is geschreven naar aanleiding van een vraag van het Jeugdfonds Almelo. In dit rapport worden de resultaten beschreven van het onderzoek naar op welke manier het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk kan maken. Door middel van dit rapport hopen we een bijdrage te kunnen leveren aan de wens van het Jeugdfonds om de doelgroep zo goed mogelijk te bedienen.

Dit rapport is in samenwerking met Jeugdfonds Almelo, gemeente Almelo en Saxion tot stand gekomen. Dank aan alle betrokkenen, voor de bijdrage die geleverd is. Daarbij in het bijzonder Henk Nij Bijvank, penningmeester van het Jeugdfonds Almelo, Sieze Beltman en Peter van Heteren van de gemeente Almelo, voor de betrokkenheid en behulpzaamheid.

Daarbij oprechte waardering voor de gezinnen en hulpverleners die hebben meegewerkt. Ook binnen de Hogeschool Saxion zijn er een aantal docenten die meegeholpen hebben, namelijk Frederique Hermsen en Marjolein Plantijdt voor het begeleiden van dit bachelor rapport en onderzoeksplan.

Luuk Houwers en Sharon Overmars

Enschede, maart 2018

Samenvatting

Dit onderzoek gericht op het vergroten van het bereik van het Jeugdfonds Almelo is gedaan in opdracht van de gemeente Almelo en het Jeugdfonds Almelo. De vraag om onderzoek te doen naar het bereik van het Jeugdfonds is ontstaan nadat het Jeugdfonds moeilijk kon verantwoorden of het bereik maximaal was, of dat het bereik nog vergroot kan worden. Uit onderzoek van het NJI (2018) blijkt dat het thema relevant is. In dit onderzoek wordt gesteld dat er in totaal 292 duizend kinderen in armoede leven en dat de groep mensen die moet rondkomen van een bestaansminimum groeit. Kinderen die in armoede opgroeien kunnen sociaal en economisch uitgesloten worden, hierdoor kan armoede leiden tot een sociaal isolement (NJI, 2015). Het Jeugdfonds streeft ernaar om zo veel mogelijk kinderen in armoede te helpen, door kinderen deel laten nemen aan de samenleving middels sport of cultuur. De contributie en materialen worden middels vouchers (deels) vergoed door het Jeugdfonds Almelo. In dit onderzoek wordt er middels een kwalitatief onderzoek inzicht verschaft of het Jeugdfonds haar bereik kan vergroten en op welke manier. Er is hiervoor een literatuuronderzoek geweest en zijn er drie respondentgroepen geïnterviewd. De respondentgroepen die geïnterviewd zijn, zijn: zeven intermediairs, vier gezinnen die wel deelnemen aan het Jeugdfonds en vier gezinnen die niet deelnemen aan het Jeugdfonds.

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat uitstroom van de minimagezinnen een belangrijke factor is in het bereik van het Jeugdfonds. De intermediairs krijgen een herinnering wanneer de aanvraag van de minimagezinnen afloopt. Echter blijkt uit dit onderzoek dat de intermediair de gezinnen niet op de hoogte stelt. Wanneer de uitstroom geminimaliseerd wordt, zal het bereik van het Jeugdfonds worden vergroot. Dit kan middels informatie over de heraanmelding na één jaar. Een groot deel van de gezinnen en intermediairs heeft behoefte aan een herinnering van de heraanmelding. Er is onderzocht hoe het Jeugdfonds de gezinnen hierin kan ondersteunen. Dit kan middels een App van het Jeugdfonds of een automatisch gegenereerde brief of e-mail. Daarnaast blijkt dat sommige gezinnen en instanties niet bekend zijn met het Jeugdfonds. Voor het Jeugdfonds is het van belang dat de naamsbekendheid bij de gezinnen en instanties wordt vergroot, hierdoor kan het bereik van het Jeugdfonds worden vergroot. Op basis van de resultaten en conclusies zijn er aanbevelingen gedaan voor het Jeugdfonds. De eerste aanbeveling is op technisch vlak, een app ontwikkelen, om de behoefte aan een heraanvraag te helpen herinneren maar ook algemene informatie over het Jeugdfonds. Deze aanbeveling wordt mede gedaan omdat het de onderzoekers is opgevallen dat de minimagezinnen de aanvraag simpelweg vergeten. Ook uit onderzoek van het WRR (2017) blijkt dat de minimagezinnen de mentale vermogens niet bezitten om de heraanvraag te onthouden. Meestal hebben de mensen uit minimagezinnen verschillende problematische leefomstandigheden waardoor het voor hen moeilijk is om ook zelf initiatief te nemen om de voorzieningen aan te vragen en echt actie te ondernemen voor de aanvraag. De tweede aanbeveling is het vergroten van de naamsbekendheid. Hierin kan er gebruik gemaakt worden van sleutelfiguren en instanties in de wijk. Het Jeugdfonds kan contact opnemen met de moskee. Daarnaast kan de naamsbekendheid genereerd worden middels posters, krant of folders. Er wordt aanbevolen om een grotere naamsbekendheid te krijgen omdat dat de stap naar het Jeugdfonds voor gezinnen zal verkleinen, en een tussenstap weg zal nemen. De derde aanbeveling heeft betrekking op de doorontwikkeling van de werkwijze van het Jeugdfonds. Dit kan bereikt worden door de intermediairs op de hoogte te houden van alle recente ontwikkelingen. Daarnaast wordt de aanbeveling gedaan om meer aandacht te schenken aan de heraanmelding, bijvoorbeeld middels een app, een brief, telefonisch of per e-mail.

1. Inleiding

In paragraaf 1.1 wordt de aanleiding van het onderzoek beschreven. Vervolgens wordt er in paragraaf 1.2 het projectkader beschreven. De doelstellingen op lange- en korte termijn worden beschreven in 1.3. Tot slot wordt in paragraaf 1.4 de hoofd- en deelvragen beschreven.

1.1 Aanleiding

Als er gekeken wordt naar macro niveau leefden volgens het NJI (2018) in 2016 bijna 5,5 procent van de gezinnen met minderjarige kinderen minimaal een jaar onder het bestaansminimum. Hiermee wordt bedoeld dat de gezinnen een inkomen hadden onder de 110% van het minimum inkomen. Bij eenoudergezinnen ligt dat percentage hoger, ruim 23 procent. Dit betekent dat in totaal, in 2016, 292 duizend kinderen in een huishouden onder het bestaansminimum leefden. De groep van mensen die moet rondkomen van een bestaansminimum groeit. De armoedegrens in Nederland ligt rond de €1500,- bruto per maand, met twee kinderen. Gezinnen die minder dan €1500,- te besteden hebben, leven onder de armoedegrens. Voor een alleenstaande ouder met twee kinderen ligt de grens op €1050,- bruto (Jeugdfonds Almelo, 2015).

Als de internationale bronnen worden vergeleken, stelt Statbel België (2017) dat in België de cijfers anders liggen, daar heeft 17,8 procent van de jongeren in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar te maken met een risico op monetaire armoede of sociale uitsluiting. In België betreft dit 20,7 procent van de bevolking volgens de Europese Armoede indicator van de Europa 2020-strategie. De definitie is hier anders omdat Statbel België (2017) spreekt van een risicogroep voor armoede of sociale uitsluiting. Uiteindelijk werd 5.5 procent van de Belgen in 2016 echt geconfronteerd met materiële deprivatie. Dit komt overeen met Nederland.

Uit onderzoek blijkt dat kinderen die in armoede opgroeien economisch en sociaal uitgesloten zijn. Armoede kan hierdoor leiden tot een sociaal isolement (NJI, 2015). Dit betekent dat kinderen in armoede niet deelnemen aan sociale netwerken, weinig contacten onderhouden met anderen en niet lid zijn van een sport- of culturele vereniging. Ook gaan deze kinderen vaak niet mee op schoolreisje, uitstapjes en gaan de kinderen nauwelijks op vakantie (Jeugdfonds Almelo, 2015). Armoede kan door verschillende oorzaken ontstaan. Men kan zijn baan kwijtraken, er is sprake van ziekte, scheiding. Armoede betekent dat men zichzelf niet kan voorzien in de eerste levensbehoeften zoals gezondheidszorg, kleding, huisvesting en voedsel. Dit worden ook wel basis levensbehoeften genoemd (NJI, 2015).

De Sociaal-Economische Raad hierna te noemen als de SER spreekt over interne en externe oorzaken van armoede op verschillende niveaus in een advies omtrent opgroeien zonder armoede dat is uitgebracht aan de staatssecretaris van sociale zaken en werkgelegenheid. Het ontstaan van armoede heeft volgens de SER te maken met interne oorzaken op microniveau. Hierin wordt persoonlijk gedrag beschreven zoals het ontbreken van motivatie, zelfvertrouwen en vaardigheden als oorzaken van armoede en is schaamte vaak een gevoel dat meespeelt. Bij externe oorzaken wordt er op microniveau gesproken over persoonlijke gebeurtenissen. Hierbij kan er gedacht worden aan ziekte, echtscheiding of een ongeval. Op mesoniveau wordt als interne oorzaak een gebrekkige structuur of disfunctioneren van instituties gegeven. Hieronder valt de bureaucratie en de ontoegankelijke regelingen. Als externe oorzaken bij mesoniveau is er sprake van institutionele stigma's als vooroordelen van instanties en media. Op macroniveau wordt maatschappelijke ordening gezien als een interne oorzaak. Hiermee wordt de ongelijke inkomen en vermogensverdeling bedoeld. Als externe factor wordt er gesproken over een economische, maatschappelijke en demografische ontwikkeling zoals de economische crisis, robotisering, migratie en conjunctuur (SER, 2017).

Op meso niveau is sinds 2007 de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ontstaan. Sinds één januari 2015 is de WMO gewijzigd. De gemeenten bepalen nu zelf hoe de uitvoering van de WMO wordt vormgegeven.

De WMO is bedoeld voor burgers die problemen ondervinden in het deelnemen aan de samenleving. De WMO is verplicht om ondersteuning en voorzieningen aan te bieden, waaronder het Jeugdfonds. De gemeente moet zich vanuit de WMO richten op een aantal taken, bijvoorbeeld het bevorderen van mensen met een beperking en jeugdigen met problemen preventief ondersteunen (Zorgwijzer, 2018). Gemeente Almelo doet dit door middel van het Jeugdfonds. Het jeugdfonds is er voor de sociale participatie van het kind.

Middels de participatiewet wordt er gezocht naar manieren om burgers te stimuleren een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. Hierdoor wordt inclusie nagestreefd (Europa decentraal, 2017; Ten Katen, 2016; Mackenbach, 2015). De huidige samenleving is langzaam door de jaren heen geëvolueerd. Het is van een verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving gegaan (Movisie, 2015). De overheid wil dat iedereen participeert en zijn eigen verantwoordelijkheden neemt in de samenleving. De overheid helpt hierbij zo min mogelijk.

Op het gebied van de participatiemaatschappij is Engeland beter ontwikkeld dan Nederland. Het beleidsprogramma "Big Society Capital" is ontwikkeld door David Cameron. Het uitgangspunt van dit programma is meer ruimte creëren voor de eigen initiatieven van burgers en door de overheidsuitgaven te verminderen (The house of Commons, 2011). Winsemius & Steyaert (2015). Echter wordt gesteld dat de Big Society grotendeels is mislukt omdat er niet genoeg sturing was door de overheid. Nederland heeft ook de stappen gezet om tot een inclusieve samenleving te komen. Verschoor (2015) en Moulijn & Wiesbusch (2013) stellen dat Nederland langzaam transformeert naar een participatiesamenleving. Nederland is zich aan het richten op de verbeterpunten van de Big Society (Socversity, 2012; Sargasso, 2011). Hierdoor is ook de participatiewet en de WMO op 1 januari 2015 ingevoerd. Van Houten & Wisemius (2010) stellen dat de WMO gericht is op de bevordering van leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten en is de participatiewet ingevoerd, zodat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen op de arbeidsmarkt. Dit lukt alleen helaas niet altijd waardoor een bepaalde groep mensen niet kunnen participeren en uiteindelijk sociaal uitgesloten zijn. Daardoor nemen zij niet deel aan de participatiemaatschappij. Uit onderzoek van het WRR (2017) blijkt dat mensen die al in stress leven moeite hebben om te participeren omdat er al veel stress ervaren wordt in leefsituatie. Hierdoor is het lastig om actie te ondernemen.

De visie van het Jeugdfonds over heel Nederland sluit aan bij de nieuwe participatiesamenleving omdat het Jeugdfonds kinderen wil laten sporten, waardoor kinderen zich sociaal kunnen ontwikkelen. Uiteindelijk is dit bevorderlijk voor de samenleving, omdat de kinderen hierdoor worden gestimuleerd een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving. De visie van het Jeugdfonds is:

"Onze visie is een Nederlandse samenleving waarin ieder kind de kans krijgt zich fysiek, mentaal en sociaal te ontwikkelen via deelname aan sport in verenigingsverband en/of actieve kunstbeoefening, ongeacht de financiële omstandigheden waarin het kind opgroeit. Dat is niet alleen belangrijk voor de ontwikkeling en de toekomst van het kind, maar ook voor het gezin waarin het kind leeft. En daarmee ook voor de hele samenleving." (Jeugdfonds, 2015, p.6).

De werkzaamheden en interesse van het Jeugdfonds (Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds) stijgt door het toegenomen aantal kinderen en de toename van armoede in ons land (SCP & CBS, 2014).

Op microniveau speelt in de gemeente Almelo het Jeugdfonds een grote rol. In de gemeente Almelo leven ongeveer 2400 kinderen onder de armoedegrens. Deze kinderen lopen allerlei kansen mis die voor andere leeftijdsgenoten vanzelfsprekend zijn, zoals sport en cultuur. Het Jeugdsportfonds biedt deze kinderen de kans om toch lid te kunnen worden van een sportvereniging, door voor hen de contributie en eventueel de sportattributen te betalen. 900 van de 2400 kinderen maakt momenteel gebruik van het Jeugdfonds Almelo (Jeugdfonds Almelo, 2015). Het Jeugdfonds, dat vindt dat alle kinderen moeten kunnen sporten, wil graag weten waarom de andere 1500 kinderen (nog) geen gebruik maken van het Jeugdfonds en hoe het Jeugdfonds de kinderen kan stimuleren of faciliteren

om dit wel te doen. Dit zou onder andere kunnen blijken uit onbekendheid/complexiteit van het aanvragen van deze voorziening, de cultuur barrière (bijvoorbeeld taal), de participatie waarin veel mensen niet mee kunnen komen, de ouders/verzorgers die de kinderen niet genoeg stimuleren en informeren, de scholen waarin de kinderen die in aanmerking komen voor de voorziening niet worden geïnformeerd en als laatste nog het schamen voor het aanvragen van een bepaalde voorziening (SER, 2017; NJI, 2015; Nibud, 2018).

Jeugdfonds Almelo is een stichting, die zich inzet om jongeren in de leeftijd van vier tot achttien jaar uit minimagezinnen te laten sporten of deel te laten nemen aan cultuur. Deelname aan het Jeugdfonds kan alleen worden geregeld middels een intermediair. Een intermediair is een tussen persoon die professioneel betrokken is bij de opvoeding, begeleiding of scholing van de jongere. Voorbeelden hiervan zijn leerkrachten, schoolarts, (jeugd)hulpverlener, etc. Zelf kan een gezin geen aanvraag indienen bij het Jeugdfonds (Jeugdfonds Almelo, 2018).

1.2 Onderzoekskader

Dit onderzoek biedt inzicht in 'Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk maken?'

Er wordt onderzoek gedaan naar gezinnen uit Almelo die nog geen gebruik maken van de voorziening Jeugdfonds. Hiervoor wordt onderzocht op welke wijze het Jeugdfonds Almelo de deelnemende gezinnen bereikt. Daarnaast wordt er gekeken naar het behoud van het bereik onder de gezinnen, door uitval van kinderen te onderzoeken. Tevens wordt er onderzocht waarom kinderen niet deelnemen aan het Jeugdfonds. Om dit te onderzoeken wordt er gebruik gemaakt van de kennis en ervaringen van de intermediairs en de minimagezinnen.

1.3 Doelstellingen

De doelstellingen van dit onderzoek worden behandeld met een onderscheid tussen korte termijn doelstellingen en lange termijn doelstellingen.

1.3.1 Doelstelling korte termijn

Inzicht krijgen in de huidige wijze van werving en behoud van deelnemers aan het Jeugdfonds Almelo.

1.3.2 Doelstelling lange termijn

Meer kinderen voorzien van sport en cultuur middels het Jeugdfonds Almelo.

1.4 Onderzoeksvraag

In dit hoofdstuk lichten we de hoofdvraag en deelvragen toe.

1.4.1 Hoofdvraag

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt:

Hoofdvraag: "Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen vergroten?"

1.4.2 Deelvragen

De hoofdvraag is opgedeeld in theoretische en praktische deelvragen.

1.4.2.1 Theoretische deelvragen

1. Op welke wijze worden kinderen beïnvloed door armoede waarin het Jeugdfonds ondersteuning kan bieden?
2. Welke voorzieningen zijn er voor mensen in armoede in Almelo?
3. Wat zijn de in de literatuur bekende redenen van ondergebruik van voorzieningen?
4. Wat is de invloed van het netwerk van mensen met kinderen in armoede?

1.4.2.2 Praktische deelvragen

5. Hoe worden minimagezinnen bereikt?
6. Hoe ervaren de minimagezinnen en de intermediairs de aanvraag?
7. Hoe onderhoudt de intermediair het contact met de minimagezinnen die gebruik maken van Jeugdfonds?
8. Wat zijn volgens de intermediairs en de minimagezinnen redenen van uitstroom gezinnen van minimagezinnen bij het Jeugdfonds Almelo?
9. Wat zijn de wensen en behoeften van de minimagezinnen en intermediairs met betrekking tot de werkwijze van het Jeugdfonds?

1.5 Leeswijzer

In dit bachelorrapport wordt er antwoord gegeven op de vraag op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk maken. Dit bachelorrapport bestaat uit verschillende hoofdstukken. In hoofdstuk één wordt de aanleiding van het onderzoek beschreven en de daarbij behorende hoofd- en deelvragen. In hoofdstuk twee wordt het theoretisch kader weergegeven aan de hand van vakliteratuur. Deze uitkomsten hebben geleid tot de beantwoording van de conclusies van de theoretische deelvragen. In het derde hoofdstuk wordt de methode van het onderzoek toegelicht. Hierin komen onder andere het type onderzoek, instrument, betrouwbaarheid, validiteit, ethische overwegingen en de populatie en steekproef naar voren. In het vierde hoofdstuk worden de resultaten van de interviews beschreven. In hoofdstuk vijf wordt de conclusie vermeld. Hierin wordt antwoord gegeven op de praktische deelvragen en wordt de hoofdvraag beantwoord. In hoofdstuk zes worden er aanbevelingen gedaan voor Jeugdfonds Almelo. Als laatste wordt er een sterkte/zwakte analyse gemaakt en wordt er afgesloten met een discussie.

2. Theoretisch kader

In hoofdstuk twee wordt het theoretisch kader uitgewerkt, waarbij het onderzoek wordt onderbouwd en ondersteund. Hieronder wordt de begripsbepaling uitgewerkt.

Allereerst wordt armoede en de invloed op kinderen, in het algemeen toegelicht. Daarna worden de voorzieningen besproken voor de mensen in armoede in Almelo. Vervolgens worden de in de literatuur bekende redenen voor ondergebruik van voorzieningen besproken. Ten slotte wordt het netwerk van de kinderen in armoede besproken en wat de functie van hen is in het leven van de kinderen.

Het doel van het bespreken van deze informatie is om het netwerk van het kind in kaart te brengen en de redenen van ondergebruik van de voorzieningen in Almelo. Dit draagt allemaal bij aan het vergroten van het bereik van het Jeugdfonds.

2.1 Op welke wijze worden kinderen beïnvloed door armoede waarin het Jeugdfonds ondersteuning kan bieden?

Armoede is het niet kunnen voorzien van de eerste levensbehoeften. Dit kan ontstaan wanneer een groep mensen of een persoon onvoldoende betaal- of ruilmiddelen heeft om zichzelf in de primaire levensbehoeften te kunnen voorzien (SER, 2017).

Uit onderzoek van het NJI (2015) blijken er verschillende gevolgen van armoede op de ontwikkelingen van kinderen. Zo lopen kinderen in armoede risico op armoede bij een volwassen leeftijd en is er vaak sprake van weinig veilige hechting bij kinderen in gezinnen met armoede. Daarnaast hebben de risicogroepen voor armoede een slechte gezondheid. Tevens kan er een mogelijk effect zijn op de psychosociale ontwikkeling van het kind en hebben de kinderen in armoede een grotere kans op het vervroegd verlaten van school. De kinderen hebben minder cognitieve vaardigheden en de hersenontwikkeling is ook minder. Daarnaast hebben kinderen in armoede jeugdcriminaliteit als risicofactor. Ook zijn de schoolprestaties lager, voornamelijk bij kinderen met ouders die een laag opleidingsniveau hebben. Eveneens is er een combinatie van gezondheid en sociaal economische status. Er bestaat een verschil in levensverwachtingen tussen hoog- en laagopgeleiden. Mensen met een lagere sociale economische status bewegen minder, eten minder groente en fruit en drinken meer. Indien er sprake is van armoede, is dit een belangrijke risicofactor voor kindermishandeling. Tot slot verhoogt armoede het risico op een sociaal isolement (NJI, 2015).

Wanneer kinderen in armoede leven zijn er niet alleen financiële beperkingen, maar ook andere vormen van risicofactoren voor de cultuur- of sportdeelname van deze kinderen. Het Verweij-Jonger Instituut (Steketee et al., 2011) heeft een onderzoek uitgevoerd, waarin ruim een derde van de kinderen aangaf dat het uitblijven van leuke dingen doen zoals hobby's of sport de meest belangrijkste uitingsvorm van armoede in het gezin was. Hieruit wordt geconcludeerd dat het inkomen dus een belangrijke voorspeller is voor verminderde deelname aan cultuur en sport (JehoelGijbsbers, 2009; Van den Broek & Tiessen-Raaphorst, 2016).

Onderzoek van Vandermeerschen (2016) laat zien dat sociale ongelijkheid met betrekking tot sportdeelname toeneemt. Niet alleen financiële beperkingen staan een lidmaatschap binnen cultuur of sport in de weg, maar vaak zijn er meerdere factoren die hierin een rol spelen. Aan de hand van de theorie van Bourdieu (1986;1989) laten Reijgersberg en Van der Poel (2014) zien dat dat er meerdere factoren zijn op sociale uitsluiting van kinderen. Zo zijn er persoonlijke factoren; bijvoorbeeld een laag opleidingsniveau en de taalbarrière bij migranten. Tevens kunnen gevoelens van minderwaardigheid en schaamte een reden zijn om niet deel te nemen aan cultuur- of sportactiviteiten (Vandermeerschen, 2016).

Volgens Vandermeerschen, Regenmortel en Scheerder (2016) heeft sport brede voordelen zoals het verbeteren van het sociaal kapitaal, het faciliteren van sociale integratie en een verbetering van de gezondheid.

2.2 Welke voorzieningen zijn er voor gezinnen in armoede in Almelo?

Voor ouders met kinderen die in armoede leven, bestaan er verschillende voorzieningen waar ouders een beroep op kunnen doen. Het gaat daarbij voornamelijk om een financiële bijdrage voor concrete zaken zoals sport, computer of schoolbenodigdheden. De meest voorkomende voorzieningen zijn bijdrages voor deelnames aan sport en cultuur, het Jeugdsportfonds en de Jeugdcultuurfonds. Daarnaast kan er ook een beroep worden gedaan op stichting leergeld. Dit is landelijk geregeld (De sociale alliantie, 2018). Stichting leergeld wil kinderen mee laten doen op verschillende gebieden. Het is noodzakelijk om mee te doen op school voor kinderen, het is tegenwoordig ook kostbaar. Hierdoor kan het in de praktijk voor mensen in armoede lastig zijn om kinderen deel te laten nemen aan een schoolreisje of een kerstviering. Hierbij ondersteunt stichting leergeld door bijvoorbeeld een (deel) financieel te vergoeden. Daarnaast biedt het ook ondersteuning bij schoolmaterialen (Leergeld, 2017). Deze ouders hebben vaak ook recht op het kind gebonden budget en kinderopvangtoeslag (NIBUD, 2018).

In de gemeente Almelo is het armoedepact opgericht. Het armoedepact verbindt organisaties met elkaar die zich bezig houden met het bestrijden van armoede in Almelo. Dit houdt in dat er veel organisaties in Almelo een helpende hand willen bieden aan gezinnen die in armoede leven (Armoedepact Almelo, z.d.). De organisaties doen dit dan ook met hart en ziel. Elk van deze organisaties is nauw verbonden met het armoede pact en wanneer er een cliënt komt met een hulpvraag die deze bepaalde organisatie niet kan beantwoorden, wordt deze altijd doorgestuurd naar andere organisaties.

De organisaties die lid zijn van het armoedepact zijn: Gemeente Almelo, Beter wonen, Stadsbank Oost Nederland, GGD regio twente, Avelijn, Beschermingsbewind oost Nederland, Stichting Maatschappelijk Werk Noord West Twente, Almelo Sociaal, Variya, Cogas, Scoop Welzijn, Openbaar Primair onderwijs Almelo, Mee Twente, Menzis, Jeugdzorg Overijssel, Rabobank, Mijande Wonen, Energiek Almelo, Regionaal Ondernemers Contact, Woonstichting Sint Joseph, ROC Van Twente, EZRA Foundation, Stichting de boodschappenmand, Stichting Voedselbank Almelo, Politie, Belastingsservice/particulieren, Leger Des Heils, Dimence, Jarabee, De Slinger, Life Center, De bibliotheek Almelo, Stichting Present Almelo, Zorgaccent, Sportbedrijf Almelo, KnipOog, Schuldhulpmaatje Almelo, Thuisteam Twente, Ambiq, Jeugdfonds Almelo, Apostolisch Genootschap, Broodplankenzo, RIBW Overijssel, Woongemeenschap de Wonne Almelo, Stichting vluchtelingenwerk Almelo, MinusPlus, Protenstantse Kerk, Humanitas Onderdak, Decenia budgetcoaching en bewindvoering, De Klup Twente, Steungezin.nl, Stichting de Eethoek Almelo en Almelo Doet Mee (Armoedepact Almelo, z.d.).

Al deze organisaties zijn met elkaar in gesprek gegaan over armoede in Almelo. De organisaties hebben tijdens dit gesprek veel van elkaar geleerd en hebben elkaar beter leren kennen. Gezamenlijk zijn er veel raakvlakken, blinde vlekken maar ook veel oplossingen ontdekt die de afzonderlijke organisaties niet snel in beeld zou krijgen. De organisaties hebben geconcludeerd dat er meer samenspel moet zijn tussen de organisaties, omdat er dan sterker kan worden opgetreden en kan er een grotere impuls geven worden aan het bestrijden en voorkomen van armoede. Deze organisaties willen een maatschappelijke beweging op gang brengen die uitnodigt tot deelname (Armoedepact Almelo, z.d.).

Armoede kent vele gezichten. Weinig geld, gezondheidsproblemen en sociaal isolement. Het armoedepact probeert tegen te gaan dat sommige mensen soms niet mee kunnen doen in de samenleving. Alleen staan er vaak nog veel mensen langs de zijlijn. Het armoedepact Almelo pleit ervoor om daar wat aan te doen. Vaak hebben de mensen die in armoede leven daar niet zelf voor gekozen. Het kan iedereen overkomen om een baan verliezen, overlijden van partner of arbeidsongeschikt raken bijvoorbeeld. In Nederland leven de inwoners armoede anders dan in mensen in armoede in de derde wereld landen. Nederland is namelijk een rijk land met veel voorzieningen. In Nederland is er voornamelijk sprake van sociale uitsluiting als risico voor mensen die moeten rondkomen van het sociaal minimum. Deze mensen hebben vaak veel energie nodig om te overleven waardoor meedoen in de samenleving moeilijker wordt.

De partners in het armoedepact Almelo leveren allemaal een concrete bijdrage aan het verbeteren van de leefsituatie en het toekomstperspectief van de inwoners in Almelo met een laag inkomen. Hierbij staan drie prioriteiten centraal:

- 1: Kinderen kansen bieden – het centraal stellen van kinderen die opgroeien in arme gezinnen. Dit wordt gedaan door middel van kinderen kansen te bieden op deelname aan maatschappelijke activiteiten.
- 2: Grip op de knip – preventieve financiële stabiliteit creëren voor mensen in armoede.
- 3: Verleiden en verbinden – iedereen kan een steentje bijdragen bij het bedenken en uitvoeren van oplossingen, omdat het probleem armoede erg complex is (Armoedepact Almelo, z.d.)

“De partners overwegen:

- dat te veel inwoners van Almelo onvoldoende kunnen meedoen aan de samenleving als gevolg van een laag inkomen;
- dat de partners veel te bieden hebben vanuit hun organisaties, maar dat we die kracht nog beter kunnen benutten;
- dat partners samen sterker zijn dan door de optelsom van de afzonderlijke activiteiten;
- dat partners die kracht willen inzetten, in het belang van de mensen waar het om gaat, de samenleving en in hun eigen belang.

De partners spreken uit,

- dat hun organisatie bereid en beschikbaar wil zijn om invulling te geven aan het lokaal armoedebeleid en concreet een bijdrage willeveren aan het voorkomen en bestrijden van armoede in Almelo. (Armoedepact Almelo, z.d., p. 5)”.

2.3 Wat zijn de in de literatuur bekende redenen voor ondergebruik van voorzieningen?

Uit onderzoek blijkt dat lang niet iedereen die in aanmerking komt voor een ondersteunde voorziening hier gebruik van maakt. De mensen met de laagste inkomens blijken juist geen gebruik te maken van de voor hen geldende voorzieningen. De complexiteit en onbekendheid van de regelingen is hierbij de grootste oorzaak (SER, 2017). Daarnaast merken ouders in armoede dat gemeentelijke voorzieningen niet altijd toereikend zijn. Niet alle kinderen uit een gezin kunnen hier bijvoorbeeld gebruik van maken. Dat komt doordat de kinderen niet meer tot de juiste leeftijdscategorie behoren. Daarnaast kan het voorkomen dat een voorziening eenmalig wordt aangeboden of voor een bepaalde tijd kunnen worden aangevraagd. Tevens komt het voor dat de onderhoud of vervanging niet bij een regeling inbegrepen zijn waardoor de ouders alsnog hoge kosten moeten maken (Dekinderombudsman, 2017).

Ook het onderzoek van SEO (2011) stelt dat er niet één reden is voor het niet-gebruik van voorzieningen. De niet-gebruikers bestaan uit allemaal verschillende soorten mensen. Mensen kennen de regelingen vaak niet, daarnaast denken mensen niet in aanmerking te komen voor de voorzieningen. Daarbij maken ook mensen geen gebruik van de voorzieningen wegens angst voor de financiële gevolgen van een verkeerde inschatting van bijvoorbeeld het inkomen. Het kan voorkomen dat deze mensen door controle plots geld terug moeten betalen. Het komt voor dat mensen daardoor de regeling helemaal niet meer aanvragen. Tot slot zijn er nog de mensen die problemen hebben om regelingen aan te vragen. Denk hierbij ook aan taalbarrière en mensen die de regie over het leven zijn verloren.

Uit de achtergrondkenmerken van niet-gebruikers kijkend naar de rechthebbenden met een inkomen rondom het sociaal minimum (dat is een inkomen tot en met 120 procent van het sociaal minimum), kan er geconcludeerd worden dat er een paar groepen uitspringen.

De eerste groep die opvalt zijn de werkenden die relatief een hoger niet-gebruik hebben dan uitkeringsgerechtigden of gepensioneerden. Om hierbij een voorbeeld te geven: de huurtoeslag is bij het niet-gebruik onder zelfstandigen (met een sociaal minimum) meer dan 30%. Het gemiddelde niet-gebruik van deze groep is 7%.

Ten tweede, de mensen met hogere inkomens. De zorgtoeslag (de regeling waarop mensen ook met een hoger inkomen recht op kunnen hebben) blijkt dus dat rechthebbenden met een inkomen boven 240% van het sociaal minimum niet gebruiken. 27% van deze groep gebruikt de voorziening niet.

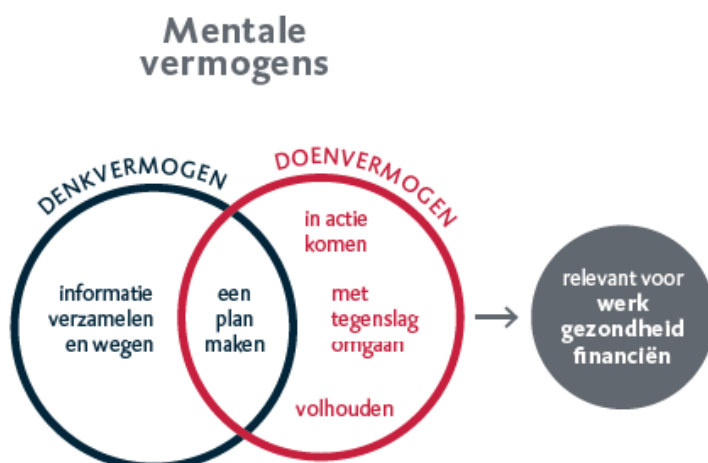
Ten derde zijn jongeren onder de 25 jaar die vallen onder niet-gebruikers. Naar verwachting hangt dit samen met het feit dat de jongeren onder de 25 jaar nieuwe rechthebbenden zijn. Het niet gebruik van de zorgtoeslag is onder nieuwe rechthebbenden 41% (SEO, 2011).

Uit rapport van het WRR (2017) blijkt dat voor veel aspecten uit het leven door de overheid een groter beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van een persoon. Hieronder valt onder andere wonen en inburgering, zorg en werk en inkomen (WRR, 2017). Zoals in hoofdstuk één ook wordt benoemd, is dit de 'participatiesamenleving'. In 2013 is dit begrip pas officieel geïntroduceerd, bij de troonrede. Hieronder volgt het citaat;

"Het is onmiskenbaar dat mensen in onze huidige netwerk- en informatiesamenleving mondiger en zelfstandiger zijn dan vroeger. Gecombineerd met de noodzaak om het tekort van de overheid terug te dringen, leidt dit ertoe dat de klassieke verzorgingsstaat langzaam maar zeker verandert in een participatiesamenleving. Van iedereen die dat kan, wordt gevraagd verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar eigen leven en omgeving. Wanneer mensen zelf vorm geven aan hun toekomst, voegen zij niet alleen waarde toe aan hun eigen leven, maar ook aan de samenleving als geheel" (WRR, 2017, p. 28).

Dit citaat geeft aan wat de belangrijkste drijfveren zijn achter het streven naar de participatiesamenleving. Als eerste vindt het kabinet dat iedereen in staat is om voor zichzelf te zorgen. Daarbij ook voor de eigen omgeving. Als tweede stelt het kabinet dat er erg hoge kosten zijn van de verzorgingsstaat. Hierdoor kunnen (als er niets verandert) veel voorzieningen niet meer blijven. Van de burgers wordt verwacht dat er wordt gelet op de eigen gezondheid en op die van de omgeving. Daarnaast moet er worden gelet op de inzetbaarheid wordt getoond bij onder andere voor de voorzieningen op latere leeftijd bijvoorbeeld de ouderdagsvoorziening (WRR, 2017).

Hieruit blijkt dat de overheid hoge eisen heeft gesteld aan de mensen in de participatiesamenleving. De eisen die de overheid stelt, doen een erg groot beroep op de mentale vermogens. Vaak hebben mensen uit minimagezinnen deze mentale vermogens niet. Zie hieronder de afbeelding mentale vermogens.

(WRR, 2017, p. 10)

Minimagezinnen bezitten vaak de bovenstaande mentale vermogens niet, onder andere veroorzaakt door stress en mentale belasting. Een belangrijke oorzaak van de inzetbaarheid van die niet-cognitieve vermogens zijn de leefomstandigheden. Dit kan extra problematisch worden indien er sprake is van een echtscheiding, ontslag of een faillissement. Hierbij is het belangrijk dat men direct in actie komt. Wanneer mensen in armoede in actie komen, is het belangrijk dat het wordt

volgehouden, en dat de juiste keuzes worden gemaakt. Alleen gaan deze situaties vaak gepaard met stress.

2.4 Wat is de invloed van het netwerk van mensen met kinderen in armoede?

Een paar belangrijke schakels uit het netwerk van kinderen in minimagezinnen worden hier toegelicht. Voor kinderen is het belangrijk is dat er op hen wordt gelet in de opvoeding, niet alleen door de ouders, maar door alle betrokkenen uit het netwerk om hen heen. De functie van degene in het netwerk wordt beschreven en wat daarbij belangrijk is voor de kinderen. Het netwerk van de kinderen is zo belangrijk, omdat kinderen in armoede nog niet in staat zijn om voor zichzelf op te komen en zelf actie te ondernemen, hierin is het van belang dat het wordt opgemerkt door het netwerk.

Ouders/verzorgers

Ouders en verzorgers zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor hun kinderen. Hierin hebben ouders primaire verantwoordelijkheden omtrent de ontwikkeling en opvoeding van hun kinderen en moet er worden gehandeld in het belang van het kind. De levensstandaard moet toereikend zijn voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, morele en maatschappelijke ontwikkeling van kinderen en hiervoor zijn ouders verantwoordelijk. Daarnaast is het de taak van de staat om ouders en verzorgers hierbij te helpen. Door middel van passende bijstand geven aan ouders met betrekking tot het uitvoeren van de verantwoordelijkheden die ouders hebben binnen de opvoeding kan dit worden gedaan. Op het moment dat ouders niet kunnen voldoen aan de verantwoordelijkheden, neemt de staat de functie van vangnet op voor het kind (SER, 2017).

Opvoeden houdt letterlijk in dat de ouders het kind moeten begeleiden bij de ontwikkeling totdat het kind dit zelfstandig kan in de samenleving. Normaal gesproken doen ouders dit door het bieden van een beschermende en verzorgende omgeving. Door middel van structuur, adequaat en sensitief op de behoeftes van een kind reageren en affectie tonen, zorgen voor regelmaat en consistent handelen, uitleg en informatie geven, eigen verantwoordelijkheid stimuleren, overdragen van kennis en waarden en normen en goed gedrag belonen maar ongewenst gedrag ontmoedigen kan dit worden gerealiseerd (NJI, 2018).

Wat er gebeurt bij ouders die opvoeden in armoede is dat er voortdurend te weinig inkomen is gepaard met te veel schulden. Deze ouders lijden onder stress, worden onzeker van hun rol als opvoeder en voelen zich psychisch steeds minder goed. Het is belangrijk dat met armoede rekening gehouden moet worden. Armoede heeft invloed op hoe ouders het ouderschap ervaren en op de opvoeding van het kind. Vaak leven één op de acht kinderen in armoede (NJI, 2018).

Voor het reduceren van (de gevolgen) armoede bij kinderen hebben de ouders een eerste verantwoordelijkheid. Het bovenstaande is een uitgangspunt vanuit het verleden, met betrekking tot dat in beginsel de sociale zekerheid verloopt via de ouders. Omdat het voorkomt dat armoede en armoede onder kinderen niet altijd door ouders vanuit eigen kracht kan worden opgelost, zetten de rijksoverheid en gemeenten hulpmiddelen in voor de bestrijding van de oorzaken en symptomen van armoede onder kinderen en gezinnen (SER, 2017).

Intermediairs

Wanneer kinderen door armoede niet mee kunnen doen aan sport- en/of cultuurbeoefening heeft dat een negatieve invloed op hun ontwikkeling en participatie in de samenleving. Cultuur- en sportparticipatie is voor kinderen die opgroeien in armoede van groot belang. Kinderen die opgroeien in armoede bevinden zich vaak in moeilijke en complexe thuissituaties. Cultuur- en sportparticipatie kan hierdoor voor kinderen in armoede een grote impact hebben. Door middel van het contact met intermediairs en docenten op het gebied van de sociale aspecten van cultuur- of sportbeoefening, doen de kinderen vaardigheden op die de kinderen niet automatisch van huis

hebben meegekregen. Voor kinderen kan dit een wezenlijk groot verschil betekenen, bijvoorbeeld het herkennen van hun eigen positie in een groep en samenwerking met anderen. Bovendien bieden de inhoudelijke elementen van cultuur en sport de kinderen handvaten in de ontwikkeling die niet altijd vanzelfsprekend waren. Een voorbeeld hierbij is het stellen van lange termijn doelen en leren om door te zetten in moeilijke situaties (Jehoel-Gijsberts, 2009). Voor deze doelgroep is de ondersteuning van het Jeugdfonds van grote betekenis.

Een intermediair speelt een belangrijke rol in het netwerk van een kind in een minimagezin. De intermediair is een tussenpersoon en alleen de intermediair kan een kind aanmelden bij het Jeugdfonds, wat betekent dat de ouders of het kind zelf kunnen dit niet doen. Iedere professional die werkzaam is in de gezondheidszorg, hulpverlening of in het onderwijs is een potentiële intermediair. Hieronder worden deze drie potentiële intermediairs toegelicht.

Onderwijs

Scholen hebben vaak te maken met kinderen die opgroeien in armoede of behoren tot de risicogroep om in armoede terecht te komen. Gemiddeld wordt er uitgegaan dat er twee kinderen per klas in armoede opgroeit. Binnen de school wordt het duidelijk dat de armoede gevolgen kan hebben voor de schoolprestaties van de kinderen. Onderwijs vervult een belangrijke rol met betrekking tot de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Hierdoor zijn scholen een belangrijk onderdeel bij eventuele signalering en bestrijding van sociale uitsluiting. De scholen staan naast familie het dichtstbij de kinderen en hebben hierdoor een belangrijke verantwoordelijkheid bij het bewaken van de ontwikkeling van het kind. De mentoren en zorgcoördinatoren in basis en middelbaar onderwijs ontstaat een beeld omtrent factoren die van invloed kunnen zijn voor het kind omtrent de schoolprestaties. Hieronder valt ook de inkomenssituatie van een gezin (SER, 2017).

Gemeenten zetten in op een integrale aanpak in samenwerking met scholen, waarbij aandacht wordt besteed aan armoede, met als achterliggende gedachte dat armoede niet op zich staat en het van invloed kan zijn op de schoolprestaties, gezondheid en maatschappelijke participatie van kinderen. In de samenwerking worden jongeren in kwetsbare posities in beeld gebracht en ondersteund en kunnen scholen met signalen omtrent armoede bij gemeenten terecht (SER, 2017).

Daarnaast heeft de school een rol in de betrokkenheid van de ouders, de school kan ouders op hun verantwoordelijkheden aanspreken als het bijvoorbeeld kind zonder lunch op school komt. Tevens heeft de school een gezamenlijke verantwoordelijkheid met de overheid om de schoolkosten betaalbaar te houden. Het primaire onderwijs en schoolmateriaal is kosteloos, echter zijn er overige kosten zoals overblijfgeld, excursies en extra schoolmateriaal. De totale schoolkosten dalen, maar de ICT-kosten voor leerlingen stijgen. Daarnaast zijn de kosten voor extra schoolactiviteiten een relatief groot onderdeel van de totale schoolkosten voor de ouders. Hierbij heeft de staatssecretaris van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) gesteld dat het zorgwekkende ontwikkeling is wanneer ouders hun kinderen niet mee kunnen laten gaan (SER, 2017).

Armoede onder kinderen kan leiden tot het ervaren van sociale uitsluiting en volgen kinderen in armoede vaker gebrekkig onderwijs. Als gevolg van armoede zijn gezinnen vaak genooddaakt de sociale wereld te verkleinen. Hierdoor neemt het individuele welzijn van het kind af en kan dit leiden tot sociale uitsluiting op school. Uiteindelijk kan de armoede leiden tot een verhoogde kans van werkloosheid en sociale uitsluiting wanneer de volwassen leeftijd wordt bereikt. Deze problemen kunnen leiden tot een vicieuze cirkel waarin armoede en schulden door worden gegeven van generatie op generatie. Op scholen en bij kinderen, is armoede een onderwerp waar niet over wordt gesproken. Kinderen die zich bewust zijn van het gebrek aan geld binnen het gezin, gaan vaak het onderwerp uit de weg, wat kan leiden tot psychische problemen bij het kind (PUBLINC, 2017).

Scholen kunnen een belangrijke bijdrage leveren in de signalering. Docenten hebben dagelijks contact met de leerlingen en kunnen daardoor sneller signaleren dat er sprake is van financiële

problemen binnen een gezin. Hierdoor kan een docent een belangrijke rol spelen voor het kind. De docent kan financiële lessen geven aan kinderen die de kinderen met zich mee kunnen nemen voor de verdere levensloop. Voor kinderen die hier thuis geen ondersteuning of een goed voorbeeld in krijgen, is die een goede uitkomst. Het bovenstaande maakt dat school een startpunt is voor kinderen om zich voor te bereiden op een zelfstandig bestaan (PUBLINC, 2017). Scholen signaleren het probleem, informeren en vervolgens verwijzen scholen door. Daarom moeten scholen en het personeel informatie krijgen over wat scholen zelf kunnen doen en hoe de hulpverleners van de gemeente kunnen worden bereikt voor een signalering en doorverwijzing.

Gezondheidszorg

In 2.2.1 is beschreven dat een risico voor een kind in een minimagezin een slechtere gezondheid is. Armoede kan leiden tot gezondheidsproblemen bij kinderen, oorzaak hiervan is onder andere dat mensen met een laag inkomen minder gezondheidsvaardigheden hebben, wat zich uit in ongezond gedrag zoals slechte voeding (causatie), inactiviteit, drinken en roken. Mensen met schulden participeren minder, hebben een lagere productiviteit en hebben last van een slechte gezondheid. Deze factoren kunnen stress opleveren bij de ouders wat negatief uitwerkt op de kinderen (SER, 2017). Daarom is het belangrijk voor onder andere huisartsen, schoolartsen, doctors en fysiotherapeuten dit te signaleren.

Hulpverlening

Voor de hulpverlening (bijvoorbeeld wijkteams, schuldhulpverleners en maatschappelijk werkers) is het van belang om een signalerende functie te hebben. Deze moeten vervolgens informeren bij de gemeente en doorverwijzen.

Ouders, in het bijzonder ouders met (problematische) schulden wensen maatwerk van de gemeente. Deze ouders hebben vaak een laag besteedbaar inkomen, maar te hoog inkomen op papier en daarom geen recht hebben op voorzieningen. Ouders willen daarnaast graag laagdrempelig persoonlijk contact met onder andere een sociaal werker, die meedenkt met betrekking tot regels en voorzieningen (Dekinderombudsman, 2017).

2.5 Conclusie theoretische deelvragen

In deze paragraaf wordt er antwoord gegeven op de theoretische deelvragen.

2.5.1 Op welke wijze worden kinderen beïnvloed door armoede waarin het Jeugdfonds ondersteuning kan bieden?

Armoede is, het niet kunnen voorzien van de eerste levensbehoeften waarbij geconcludeerd kan worden dat er verschillende gevolgen zijn van armoede op de ontwikkeling van kinderen. Kinderen in armoede lopen vaker risico op armoede op latere leeftijd en hebben last van weinig veilige hechting in het gezin. Vaak heeft deze risicogroep een slechte gezondheid, is er een mogelijk effect op de psychosociale ontwikkeling van het kind en hebben kinderen in armoede vaak minder cognitieve vaardigheden. Tevens zijn minder schoolprestaties, vaak vroegtijdig verlaten van school en jeugdcriminaliteit een risicofactoren. Tot slot verhoogt armoede het risico op een sociaal isolement (NJI, 2015).

Vaak kunnen kinderen die in armoede leven niet deelnemen aan cultuur- of sportdeelname. Één derde van de kinderen in het onderzoek van Verweij-Jonger Instituut (Steketee et al., 2011) gaf aan dat het uitblijven van leuke dingen zoals hobby's of sport de meest belangrijkste uitingsvorm van armoede is in het gezin (JehoelGijsbers, 2009; Van den Broek & Tiessen-Raaphorst, 2016). Hierin kan het Jeugdfonds ondersteunen, door kinderen de kans te bieden zoals hobby's of sport. Onderzoek van Vandermeersch (2016) laat zien dat sociale ongelijkheid met betrekking tot sportdeelname toeneemt. Niet alleen financiële beperkingen staan een lidmaatschap binnen cultuur of sport in de weg, maar vaak zijn er meerdere factoren die hierin een rol spelen. Aan de hand van de theorie van Bourdieu (1986;1989) laten Reijgersberg en Van der Poel (2014) zien dat dat er meerdere

factoren zijn op sociale uitsluiting van kinderen. Zo zijn er persoonlijke factoren; bijvoorbeeld een laag opleidingsniveau en de taalbarrière bij migranten. Tevens kunnen gevoelens van minderwaardigheid en schaamte een reden zijn om niet deel te nemen aan cultuur- of sportactiviteiten (Vandermeersch, 2016).

Doordat het Jeugdfonds de kinderen de kans biedt om te sporten, kan het Jeugdfonds de sociale uitsluiting van kinderen verminderen en kunnen de kinderen in armoede worden geholpen.

2.5.2 Welke voorzieningen zijn er voor mensen in armoede in Almelo?

Ouders met kinderen die in armoede leven, kunnen gebruik maken van verschillende voorzieningen. Voornamelijk gaat het hierbij om een financiële bijdrage voor bijvoorbeeld sport of schoolbenodigdheden. Meest voorkomende algemene voorzieningen zijn voor bijdragen aan deelname sport en cultuur, middels het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds wordt dit geregeld. Daarnaast kan er ook beroep worden gedaan op stichting leergeld (De sociale alliantie, 2018) en hebben ouders vaak ook recht op het kind gebonden budget en kinderopvangtoeslag (NIBUD, 2018).

Voor mensen met kinderen in armoede uit Almelo is er het armoedepact opgericht. Het armoedepact verbindt organisaties die zich bezighouden met het bestrijden van armoede in Almelo (Armoedepact Almelo, z.d.). Bij 2.3 'voorzieningen voor gezinnen in armoede' worden de organisaties benoemd. De organisaties zijn met elkaar in gesprek gegaan over armoede in Almelo, waarbij is geconcludeerd dat er meer samenspel moet zijn tussen de organisaties. Samen staan de organisaties sterker en kan er een grotere impuls geven worden aan het bestrijden en voorkomen van armoede. De organisaties willen een maatschappelijke beweging op gang brengen die uitnodigt tot deelname (Armoedepact Almelo, z.d.).

Armoede kent meerdere gezichten; weinig geld, gezondheidsproblemen en sociaal isolement. Het armoedepact pleit ervoor om tegen te gaan dat veel mensen langs de zijlijn staan. In Nederland wordt armoede anders ervaren dan in derde wereld landen. Nederland is een rijk land en heeft hierbij veel voorzieningen. De partners van het armoedepact Almelo leveren allen een concrete bijdrage aan het verbeteren van de leefsituatie en toekomstperspectief van de inwoners in Almelo met een laag inkomen. Eén van de prioriteiten die centraal staat, is het bieden van kansen aan kinderen. Hierbij worden de kinderen die opgroeien in armoede centraal gesteld. Door middel van het bieden van kansen op deelname aan maatschappelijke activiteiten wordt dit gedaan.

Omdat er kan worden geconcludeerd dat er in Almelo redelijk veel voorzieningen zijn voor mensen in armoede is dit helpend voor het onderzoek. Er bestaat in Almelo een armoedepact, waarin iedereen van elkaar weet waar ieder elkaar naar door moeten sturen, wat leidt tot efficiënt werken, en kunnen de mensen snel geholpen worden. Doordat dit geconcludeerd is, kan er in de interviews gevraagd worden of de gezinnen op de hoogte zijn van de locaties van instanties waar de gezinnen een aanvragen kunnen doen voor het Jeugdfonds.

2.5.3 Wat zijn de in de literatuur bekende redenen van ondergebruik van voorzieningen?

Er kan geconcludeerd worden dat mensen die in aanmerking komen voor de voor hen geldende voorzieningen hier niet altijd gebruik van maken.

Hierbij geeft het SER (2017) de complexiteit en onbekendheid als grootste oorzaak aan. Tevens merken ouders dat gemeentelijke voorzieningen niet altijd toereiken zijn omdat niet alle kinderen uit een gezin gebruik kunnen maken van ene voorziening of dat de kinderen niet tot de juiste leeftijdscategorie behoren. Daarnaast geeft de kinderombudsman (2017) aan dat onderhoud of vervanging niet bij de regeling inbegrepen zit waardoor ouders alsnog hoge kosten moeten maken.

Volgens het onderzoek van SEO (2011), bestaat er niet één reden voor het niet-gebruik.

Mensen kennen de regelingen niet, tevens denken mensen in armoede niet in aanmerking te komen voor de voorzieningen. Daarbij maken ook mensen geen gebruik van de voorzieningen wegens angst voor de financiële gevolgen van een verkeerde inschatting van bijvoorbeeld het inkomen. Het kan voorkomen dat deze mensen door controle geld terug moeten betalen. Daarnaast komt het voor dat mensen in armoede daardoor de regeling helemaal niet meer aanvragen. Tot slot zijn er nog de mensen die problemen hebben om regelingen aan te vragen, hierbij kan gedacht worden aan taalbarrière en mensen die de regie over het leven zijn verloren.

Het WRR (2017) spreekt over de mentale vermogens die de mensen niet bezitten van het ondergebruik van voorzieningen. Meestal hebben de mensen uit minimagezinnen verschillende problematische leefomstandigheden waardoor het voor hen moeilijk is om ook zelf initiatief te nemen om de voorzieningen aan te vragen en echt actie te ondernemen voor de aanvraag.

Vanuit deze redenen uit de literatuur is de vragenlijst voor de interviews in stand gekomen, om de resultaten hierover te kunnen plaatsen. In hoofdstuk drie paragraaf "3.3 Instrument" zijn de thema's per thema verantwoord, en is er literatuur aan gekoppeld. Zoals ook in paragraaf 3.3 is aangegeven is er in bijlage IV een vragenlijst gekoppeld aan de topiclijst, zodat er duidelijk wordt waarop de vragen zijn gebaseerd.

2.5.4 Wat is de invloed van het netwerk van mensen met kinderen in armoede?

Mensen met kinderen in armoede hebben te maken met verschillende netwerken, waarbij de netwerken allen een andere rol ten opzichte van de gezinnen hebben. Allereerst zijn de ouders of verzorgers van de kinderen een deel van het netwerk, ouders zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor kinderen. Ouders zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en opvoeding, waarbij ouders worden ondersteund door de staat, dat ook deel uit maakt van het netwerk. Op het moment dat de ouders de verantwoordelijkheden niet kunnen nemen, functioneert de staat als vangnet voor het kind (SER, 2017). De ouders hebben een eerste verantwoordelijkheid in het reduceren van (de gevolgen) van de armoede. Het kan voorkomen dat de ouders niet op eigen kracht de armoede kunnen oplossen. Hiervoor zetten de rijksoverheid en gemeenten hulpmiddelen in ter bestrijding van de oorzaken en symptomen van armoede onder kinderen en gezinnen (SER, 2017).

Daarnaast kunnen mensen met kinderen in armoede contact hebben met intermediairs. Binnen het Jeugdfonds Almelo spelen de intermediairs een belangrijke rol, de intermediairs hebben namens het Jeugdfonds contact met de gezinnen en verwerken de aanvraag. De Intermediairs kunnen vanuit de gezondheidszorg, hulpverlening of onderwijs werkzaam zijn, waarbij binnen het onderwijs, scholen belangrijk zijn. Deze professionals hebben vaak te maken met kinderen die opgroeien in armoede. Gemiddeld wordt er vanuit gegaan dat twee kinderen per klas opgroeit in armoede. Armoede kan duidelijke gevolgen hebben voor de schoolprestaties van kinderen. Onderwijs is van belang omdat scholen dichtbij de gezinnen staan, bij mentoren en zorgcoördinatoren in basis en middelbaar onderwijs ontstaat er een beeld omtrent de factoren die van invloed kunnen zijn voor het kind omtrent de schoolprestaties (SER, 2017). De gemeenten zetten in samenwerking met scholen in op een integrale aanpak omtrent armoede, waarbij scholen een belangrijke rol vervullen in de betrokkenheid van de ouders. Zo kan de school ouders aanspreken op verantwoordelijkheden zoals het verzorgen van een lunch voor het kind. Daarnaast spelen scholen ook een rol in het betaalbaar houden van onderwijs. Primaire kosten zijn kosteloos voor gezinnen, maar er kan sprake zijn van extra kosten zoals schoolreizen. De staatssecretaris van onderwijs, cultuur en wetenschappen stelt hierbij dat het een zorgwekkende ontwikkeling is dat ouders hun kinderen niet mee kunnen laten gaan (SER, 2017). Armoede onder kinderen kan leiden tot ervaren van sociale uitsluiting en vaak volgen kinderen van gezinnen in armoede gebrekkig onderwijs. Tevens zijn gezinnen in armoede genooddaakt om hun sociale wereld kleiner te maken wat kan leiden tot sociale uitsluiting op school. Scholen kunnen een belangrijke bijdrage leveren in de signalering van armoede wegens het dagelijks contact met de leerlingen, zo kan de docent het kind financiële lessen geven wat het kind bewust

mee kan nemen in de verdere levensloop, omdat de kinderen dit thuis vaak niet krijgen. De school is hierdoor een startpunt voor kinderen om zich voor te bereiden op een zelfstandig bestaan (PUBLINC, 2017). Daarnaast kunnen scholen de problemen signaleren, informeren en vervolgens doorverwijzen. Tevens speelt ook de gezondheidszorg een belangrijke rol in het intermediair schap. Armoede kan leiden tot gezondheidsproblemen bij kinderen, omdat mensen met een laag inkomen minder gezondheidsvaardigheden hebben. Mensen in armoede met kinderen participeren minder, zijn minder productief en hebben vaker last van een slechte gezondheid, wat stress kan opleveren en een negatieve uitwerking heeft op de kinderen (SER, 2017). Huisartsen, schoolartsen, artsen en fysiotherapeuten spelen een belangrijke rol in de signalering van de bovenstaande problemen.

Als laatste speelt de hulpverlening een belangrijke rol in het netwerk van ouders in armoede met kinderen. Hierin kan er worden gedacht aan wijkteams, schuldhulpverleners en maatschappelijk werkers. Hulpverleners hebben een belangrijke functie in het signaleren van armoede en in de doorverwijzing of hulpverlening. Hulpverleners hebben een belangrijke rol bij ouders met problematische schulden. Bij deze ouders is er vaak sprake van een laag besteedbaar inkomen, maar een te hoog inkomen op papier waardoor er geen rechts is op voorzieningen. Door middel van laagdrempelig en persoonlijk contact met een sociaal werker. Willen gezinnen meedenken met betrekking tot de regels en voorzieningen (Dekinderombudsman, 2017).

3. Methode van onderzoek

In dit hoofdstuk wordt de methode van het onderzoek beschreven en hoe de beantwoording van de hoofd- en deelvragen tot stand komt. Als wordt het onderzoek type beschreven en de methode die gebruikt is voor de dataverzameling uitgelicht. Daaropvolgend wordt de onderzoekspopulatie beschreven middels een steekproef. Vervolgens wordt er beschreven hoe de betrouwbaarheid en validiteit gewaarborgd zijn in dit onderzoek. Als laatste wordt er afgesloten met de ethische overwegingen en procedure en analyse van het onderzoek.

3.1 Type onderzoek

Het onderzoek, is een inventariserend praktijkonderzoek, waarbij in kaart wordt gebracht hoe het Jeugdfonds Almelo haar bereik kan vergroten, hiervoor zijn de wensen en behoeften van de gezinnen en intermediairs in kaart gebracht. Bij een inventariserend onderzoek inventariseert men over de stand van zaken binnen een bepaalde populatie. Hierbij moet er ook gekeken worden naar wat er speelt in de huidige situatie, zodat er inzicht is om vanuit daar meer onderbouwd en gericht te kunnen handelen of een probleem te kunnen aanpakken.

Migchelbrink (2006) stelt dat een kwalitatief inventariserend onderzoek geïnteresseerd is in de sociaal-culturele betekenisgeving, wat betekent dat de onderzoeker geïnteresseerd is in de beleveniswereld van de cliënt en hoe deze is vormgegeven.

Het doel van de onderzoekers was om een praktijkprobleem op te lossen, waardoor het onderzoek praktijkgericht is. Tevens is er gebruik gemaakt van inductieve methoden, omdat het onderzoek theorievormend is. De hoofdvraag van dit onderzoek is een praktijkvraag en er worden aanbevelingen gedaan gericht op de praktijk.

3.2 Onderzoeksmethode

Het doel van dit onderzoek is te achterhalen op welke manier het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk kan maken. Bovendien is het relevant om te kijken hoe het contact tussen de intermediairs en de gezinnen verloopt en hoe het contact inhoudelijk verloopt. Aan de hand van interviews wordt geprobeerd diepte informatie te verkrijgen van de intermediairs en minimagezinnen over het huidige verloop en de ervaringen met de voorziening Jeugdfonds. Bij dit onderzoek wordt er gebruik gemaakt van een kwalitatieve benadering. Verhoeven (2014) zegt dat bij een kwalitatief onderzoek de nadruk ligt bij de context en de betekenisverlening. Beide punten zijn binnen dit onderzoek van belang, voornamelijk het punt de betekenisverlening. Het gaat hierbij om de beleving van de intermediairs en de minimagezinnen ten opzichte van het Jeugdfonds. Door middel van diepte interviews wordt de betekenisverlening en de context verduidelijkt. In een diepte interview wordt er doorgevraagd op de antwoorden die worden gegeven, waardoor de kwaliteit van de antwoorden werden verbeterd.

Daarnaast waren de onderzoekers benieuwd naar de interpretatie van een situatie van de personen die werd geïnterviewd.

3.3 Instrument

Het doel van dit onderzoek is om er achter te komen op welke manier het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen zo groot mogelijk kan maken. Deze vraag zal beantwoord worden middels diepte interviews gebaseerd op een vragenlijst, waarbij de vragenlijst het instrument is in het verslag. Hiervoor is het belangrijk om verwachtingen, ervaringen en expertise te achterhalen. Een interview is volgens Heerink, Pinkster en Bratti – van der Werf (2009) hiervoor de beste dataverzamelingstechniek.

Bij het analytische gedeelte wordt er een klein aantal onderzoekseenheden onderzocht door middel van intensieve data en diepte interviews (Heerink, Pinkster, Bratti-van der Werf, 2009). Middels een diepte interview bij de intermediairs en minimagezinnen hebben de respondenten ook de ruimte voor eigen inbreng op de vragen tijdens het gesprek. Daardoor kan de essentie van de

vraag: “waarom mensen geen gebruik maken van het Jeugdfonds” het beste worden belicht. Hierdoor is besloten dat er gebruik gemaakt wordt van een semigestructureerd interview. Om het beeld van de werkelijkheid van de respondenten te verlichten door hun beleavingswereld werd er gebruik gemaakt van een interpretatieve benadering (Boeije, 2005). Het semigestructureerd interview bevat een topic-lijst en vragenlijst waarin ruimte is om af te wijken van de topics/vragen die er op voorhand zijn vastgesteld. Afwijken van de vragen houdt onder andere in dat er doorgevraagd wordt wanneer de respondent iets opvallends, interessants of sociaal wenselijk vertelt. Hiervoor zijn er verschillende vragenlijsten opgesteld die ook zijn te vinden in de derde bijlage. Er worden in het interview verschillende thema's belicht, die zijn ontstaan doordat er voorafgaand een uitgebreid literatuuronderzoek heeft plaatsgevonden. De verschillende thema's worden hieronder verder toegelicht.

Het thema motivatie is ontstaan in de interviews doordat dit sterk naar voren kwam tijdens het onderzoek van het WRR (2017). Het WRR (2017) stelt dat de ouders van de kinderen zich vaak in de eerste levensbehoeften voorzien en daarna pas denken aan de andere taken.

Het thema schaamte is ontstaan doordat Vandermeersch (2016) sprak over de gevoelens van minderwaardigheid en schaamte die kunnen ontstaan wanneer ouders een beroep moeten doen op de voorzieningen, wat als gevolg een reden zijn om niet deel te nemen aan cultuur- of sportactiviteiten.

Het thema voorzieningen is ontstaan doordat De sociale alliantie (2018) spreekt over een groot netwerk van de gezinnen. Het is belangrijk om de ouders te vragen naar het netwerk van de kinderen. Ook ouders maken deel uit van het netwerk van de kinderen. Wanneer de ouders niet meer de verantwoordelijkheden kunnen nemen, functioneert de staat als vangnet voor het kind (SER, 2017).

Het thema onbekendheid en complexiteit is ontstaan doordat het SER (2017) duidelijk maakt dat de mensen met de laagste inkomens juist geen gebruik maken van de voor hen geldende voorzieningen, voornamelijk wegens de complexiteit en onbekendheid van de regelingen (SER, 2017). Daarnaast merken ouders in armoede dat gemeentelijke voorzieningen niet altijd toereikend zijn, waardoor het binnen dit onderzoek het belangrijk is om van de ouders te horen of dit daadwerkelijk zo is.

De juiste vragen en/of topics zijn naar voren gekomen middels het literatuur onderzoek, waardoor de theorie kan worden gekoppeld aan de vragen en uitkomsten van de vragen. In bijlage IV staat een vragenlijst die gekoppeld is aan de topiclijst. Daarnaast hebben de onderzoekers een workshop gevolgd omtrent 'Appreciative Inquiry'. Binnen de workshop werd er ingegaan op hoe een onderzoeker waarderend vragen kan stellen, maar ook hoe de onderzoek waarderend de vragen kan opstellen.

Er is een workshop gevolgd voor het stellen van de juiste vragen aan mensen. Deze workshop is aangeboden door het Jeugdfonds Almelo. Dit ging over 'Appreciative Inquiry', wat betekent waarderend vragen stellen. Het waarderend vragenstellen is van belang voor ons onderzoeksinstrument (intensieve data en diepte interviews) omdat er hierdoor realistische aanbevelingen kunnen worden gedaan aan de opdrachtgevers. Wanneer de interviewer de mensen zelf oplossingen laat bedenken door de mindset positief te krijgen, leidt dit tot betere aanbevelingen dan wanneer er op een negatieve manier een aangedragen aanbeveling wordt gedaan.

3.4 Onderzoeksperiode en plaats

De onderzoeksperiode is van februari 2018 tot en met juni 2018, waarbij de voorbereidingen van het onderzoek, het onderzoeksplan plaats vond in februari 2018. De periode van interviews, het analyseren van data en de resultaten/conclusies zijn beschreven, liep van maart 2018 tot en met juni 2018. Het onderzoek heeft grotendeels plaatsgevonden binnen de gemeente Almelo. De interviews zijn afgenomen op locatie die de respondent mocht kiezen.

3.5 Procedure en analyse

Voorafgaand aan het onderzoek moet er volledige theoretische kennis in beeld worden gebracht, waarbij de theoretische vragen beantwoord moeten zijn.

3.5.1 Procedure

Binnen het onderzoek werd er gebruik gemaakt van een semigestructureerd interview. Er werd gebruik gemaakt van een vragenlijst waarbij er een mogelijkheid was voor de respondenten om een eigen inbreng te leveren. Voor onderzoekers was een semigestructureerde vragenlijst van belang om een mogelijkheid te creëren om af te wijken van de vastgestelde vragen en door te vragen waar het nodig was (Verhoeven, 2014). Het interview vond plaats in een twee – of driegesprek waarbij er aandacht werd besteed aan de ervaringen, verwachtingen en mogelijkheden van de respondenten. Met als doel te achterhalen hoe het bereik van het Jeugdfonds was, hoe het contact werd gelegd en wat eventuele verbeteringen waren.

3.5.2 Analyse

De dataverzameling is uitgeschreven in een verbatim en is vervolgens gelabeld op thema en onderwerp door middel van een kwalitatieve analyse. Tijdens het labelen wordt de vraagstelling altijd in gedachten gehouden, waarbij zoveel mogelijk de subjectiviteit vermeden is door te kijken naar de werkelijke boodschap van de respondenten. De onderzoeksdoelstelling en de onderzoeksvraag staan bij de ordening van het labelschema centraal. Als eerst zijn de interviews afzonderlijk van elkaar gelabeld, vervolgens worden de labelschema's met elkaar vergeleken en daarna worden deze samengesteld tot een definitief labelschema. Uiteindelijk zocht de thema's hiërarchisch geordend, zodat er structuur is aangebracht in de resultaten van dit onderzoek in deze kwalitatieve analyse (Verhoeven, 2014).

3.6 Onderzoekspopulatie en steekproef

De onderzoekspopulatie betreft twee deelpopulaties namelijk; de minimagezinnen en intermediairs. Wegens veel verschillende intermediairs met allemaal verschillende professies, is dit voor het bachelorrapport afgebakend. Het doel was om intermediairs te interviewen en doordat er veel verschillende beroepen zijn, zijn er twee intermediairs geïnterviewd van vier verschillende professies. Twee intermediairs zijn geïnterviewd binnen het sportbedrijf Almelo, het sportbedrijf Almelo zet zich in om sport meer toegankelijk te maken voor iedereen. Daarnaast worden er twee ervaringsdeskundigen geïnterviewd vanuit Almelo doet mee. Deze mensen hebben zelf in de situatie gezeten dat er sprake is of was van een laag inkomen en moesten sporten via het Jeugdsportfonds. Het leek de onderzoekers interessant om deze mensen te interviewen omdat deze intermediairs een kijk hebben op de situatie vanuit twee kanten, vanuit eigen ervaring als deelnemer en vanuit de ervaring als intermediair. Eén intermediair is geïnterviewd vanuit de zorg die de rol als maatschappelijk werker voldoet. Als laatste is één intermediair vanuit school geïnterviewd, waarbij het vooraf de bedoeling was dat er twee intermediairs vanuit school werden geïnterviewd, maar de laatste respondent reageerde helaas niet op de mailtjes.

Er zijn twee intermediairs van elke beroepsgroep gekozen zodat de informatie die er verkregen is betrouwbaar is en wellicht op elkaar aansluit.

Binnen het onderzoek staan meningen van de deelnemende minimagezinnen en de intermediairs centraal, tevens is dit de populatie van het onderzoek. Onder de populatie worden alle eenheden waar uitspraak over wordt gedaan bedoeld. De populatie vormt het grondgebied waarin het onderzoek zich afspeelt (Verhoeven, 2014). Binnen het onderzoek wordt informatie verzameld bij de deelnemende minima gezinnen en de intermediair omtrent de ervaringen met het Jeugdfonds. Hierbij wordt er een onderscheid gemaakt tussen de gezinnen en de intermediairs. De minimagezinnen verschaffen informatie omtrent ervaring met het Jeugdfonds en kan eventuele

verbeteringen aandragen. De intermediairs delen informatie omtrent het contact leggen en het onderhouden van contact met de gezinnen.

De gezinnen die al gebruik maken van het Jeugdfonds zijn benaderd via de intermediairs en de gezinnen die nog geen gebruik maken van het Jeugdfonds zijn bereikt via de openbare plekken in Almelo. Voorbeelden hiervan zijn de Eethoek, voedselbank, "Almelo doet mee", werkplein en zwemlessen. Hier wordt geprobeerd contact met de minimagezinnen te leggen waarna er is gevraagd of de minimagezinnen openstaan voor een interview.

3.7 Validiteit

Validiteit hangt volgens Verhoeven (2014) en Migchelbrink (2006) samen met de geldigheid en de zuiverheid van onderzoeksresultaten, waarbij dit onderzoek is een kwalitatief onderzoek is en daarin staat validiteit boven betrouwbaarheid, omdat het bij validiteit gaat om de vraag of er gemeten wordt wat er gemeten moet worden. Wanneer er wordt gekeken naar de validiteit van het onderzoek voor het Jeugdsportfonds, wordt er bepaald in hoeverre het onderzoek vrij van systematische fouten is.

Het onderzoek betreft een kwalitatief onderzoek waardoor de validiteit van groot belang is zoals hierboven al is genoemd. Hierdoor zijn maatregelen getroffen waardoor de validiteit wordt gewaarborgd.

Ten eerste wordt er gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews, waarbij er ruimte is voor de respondent om ook met eigen inbreng het gesprek te hebben. Doordat de vragen zijn opgesteld aan de hand van het theoretische kader, kan de literatuur uiteindelijk worden gekoppeld aan de interviews. Zo kan als laatste de resultaten van het interview onderbouwt worden en de validiteit van het onderzoek dus vergroten.

Ten tweede is de validiteit van het onderzoek bevorderd doordat er een hele duidelijke taakverdeling was bij de onderzoekers. De één stelt de vragen tijdens het interview en de ander luistert kritisch mee of de vragen voldoende worden beantwoord. De interviews worden met twee personen uitgewerkt, waardoor de antwoorden die de respondent heeft gegeven, in het interview worden geïnterpreteerd, geanalyseerd en besproken door twee onderzoekers. Zo blijft er geen antwoord van de respondent achterwege die nog van invloed zijn op de resultaten.

Ten derde wordt er van elk interview een proefinterview gedaan, om te kijken of de vragen op elkaar aansluiten en om te kijken of er gemeten wordt wat er gemeten moet worden. Voor alle drie de vragenlijsten zijn eerst oefeninterviews geweest, om te kijken of alles behandeld wordt met de vragen die werden gesteld. Daarna is de vragenlijst bijgesteld naar de laatste versie die in bijlage drie staat. Hiermee wordt het onderzoek vrijgesteld systematische fouten.

3.8 Betrouwbaarheid

Als de betrouwbaarheid van een onderzoek wordt getoetst, wordt er gekeken naar de mate waarin het onderzoek vrij is van toevallige fouten (Verhoeven, 2014). De betrouwbaarheid is de precisie en nauwkeurigheid van een meetprocedure, waarbij de stabiliteit wordt gewaarborgd. Consistente resultaten met hetzelfde instrument van dezelfde onderzoeker bij herhaalde metingen. Ook moet de interne consistentie worden gewaarborgd, dat is wanneer twee andere antwoorden worden gegeven die eigenlijk hetzelfde zijn.

Ten eerste is er voor meer informatie persoonlijke communicatie geweest met de gemeente Almelo en de penningmeester van het Jeugdfonds Almelo, waardoor de informatie die verkregen is over dit onderwerp betrouwbaar is.

Als tweede wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews. Er worden uitsluitend intermediairs en gezinnen geïnterviewd uit de gemeente Almelo. Elke vragenlijst voor elke respondentgroep is hetzelfde, waardoor de betrouwbaarheid wordt gewaarborgd, omdat

daardoor door elke groep op dezelfde vragen antwoord wordt gegeven. Geen enkele vraag is op een andere manier geformuleerd waardoor de antwoorden met elkaar vergeleken kunnen worden.

Ten derde wordt ons rapport vrijgegeven aan het Jeugdfonds Almelo en aan het lectoraat van Saxion. Verhoeven (2014) stelt dat het onderzoek vrij moet zijn van toevallige fouten. Het onderzoek kan op een ander moment worden herhaald. Doordat het onderzoek wordt vrijgegeven kan er een soortgelijk onderzoek worden uitgevoerd. Hiermee wordt de herhaalbaarheid van het onderzoek vergroot.

Ten vierde bepalen de respondenten de locatie van de interviews. Hiermee wordt een veilige sfeer voor de respondenten gecreëerd, wat voornamelijk van belang is bij de minimagezinnen, omdat hiermee het veilige gevoel van de respondenten wordt vergroot. Wanneer het veilige gevoel wordt vergroot, zijn respondenten eerder bereid om een eerlijk en open antwoord te geven op de vraag. Ook hiermee wordt de betrouwbaarheid van het onderzoek vergroot.

Ten vijfde wordt er gebruik gemaakt van een dictafoon op een mobiel. De respondenten zijn op de hoogte gesteld dat de dictafoon het interview opneemt. De opnames werden bewaard tot het interview is uitgetypt in het labelschema en werden daarna verwijderd. Zo wordt de interpretatie van de onderzoekers uitgesteld en vergroot dit de objectiviteit van het onderzoek.

Als laatste wordt de interne consistentie gewaarborgd doordat er twee onderzoekers de interviews labelen.

3.9 Ethische overwegingen

Ethische overwegingen zijn in dit onderzoek erg van belang. Om de ethische overwegingen goed verantwoord te hebben, moet er worden voldaan aan bepaalde eisen. Het gaat hierbij volgens Baarda, Bakker & van der Velden (2013) om de volgende eisen: vrijwillige medewerking, juiste voorlichting, anonimiteit en afwezigheid van nadelige effecten. Om hieraan te voldoen wordt allereerst toestemming gevraagd aan de respondenten om deel te nemen aan het onderzoek. Hiervoor is er een toestemmingsformulier gemaakt waarin uitleg wordt geven over het onderzoek. Het toestemmingsformulier is te vinden in bijlage één. In het formulier staat ook dat de gegevens volledig anoniem zijn en er geen namen worden genoemd en dat de opnames van de interviews worden verwijderd na het verwerken.

Het interview kon voor de minimagezinnen een gevoelig onderwerp zijn, omdat de minimagezinnen het idee konden verkrijgen dat vragen worden gesteld omtrent de armoede en dat daarbij gevoelige informatie moet worden gedeeld. Om dit te voorkomen hebben de onderzoekers bij het toelichten duidelijk verwoordend dat er niet over de financiële situatie werd gesproken, maar alleen over de deelname aan het Jeugdfonds. In bijlage II, III en IV zijn de informatiebrieven en instemmingsverklaring bijgevoegd.

De ethische aspecten zijn gewaarborgd middels:

- Persoonsgegevens zijn anoniem
- De respondenten hebben voorafgaand aan het onderzoek informatie gekregen over het onderzoek en wat de deelname van hen betekent. Dit is gewaarborgd door het ondertekenen van de instemmingsverklaring.
- De respondent te informeren dat er ten alle tijden gestopt kan worden met het interview wanneer het te gevoelig wordt, omdat het volledig vrijwillig is.

4. Resultaten

Antwoorden van de praktische deelvragen worden in hoofdstuk vier beschreven. De antwoorden zijn verkregen uit semigestructureerde interviews. In paragraaf 4.1 is een schematisch opgesteld welke respondenten informatie hebben gegeven voor dit onderzoek. In de daaropvolgende paragrafen wordt er antwoord gegeven op de vijf praktische deelvragen.

4.1 Respondenten

De respondenten van dit onderzoek zijn onderverdeeld in drie populaties. De respondenten zoals die weergegeven staan in tabel één zijn de intermediairs. In deze populatie zijn er zeven respondenten geïnterviewd.

Daarnaast is er een andere groep respondenten weergegeven in tabel twee; gegevens respondenten gezinnen. Hierin zijn zeven gezinnen geïnterviewd die wel deelnemen aan het Jeugdfonds en vier gezinnen die niet deelnemen aan het Jeugdfonds. Zie hieronder de overzichten.

Respondent	Rol	Geslacht	Beroep
2	Intermediair	1 man, 1 vrouw	Sport
3	intermediair	1 man, 2 vrouwen	Ervaringsdeskundige
1	Intermediair	1 man	Zorg
1	Intermediair	1 vrouw	School

Tabel 1: gegevens respondenten intermediairs

Respondent	Rol	Geslacht
4	Gezinnen die wel deelnemen	3 vrouwen. één stel man en vrouw
4	Gezinnen die niet deelnemen	4 vrouwen

Tabel 2: Gegevens respondenten gezinnen

4.2 Hoe worden minimagezinnen bereikt?

Deze resultaten geven weer hoe de minimagezinnen worden bereikt. Met behulp van deze resultaten kan deze praktische deelvraag in het volgende hoofdstuk beantwoord worden.

4.2.1 Intermediair

Tijdens het interview is er aandacht besteed aan de vraag hoe de minimagezinnen worden bereikt door de intermediairs. Hieruit is gebleken dat benadering van de gezinnen op verschillende wijze is. Vijf van de zeven intermediairs geven aan dat het eerste contact vrijwel altijd wordt gelegd via andere instanties. De andere instanties zijn "Almelo Doet Mee" en maatschappelijk werk. Via "Almelo Doet Mee" werden er onder andere braderieën georganiseerd, via deze braderieën zijn er mensen bereikt voor het Jeugdfonds.

"In het begin was het wat minder dus dan moet je naam gaan verkrijgen he Almelo Doet Mee dat moet gaan bestaan dat moet gaan groeien. Toen hebben we heel veel braderieën gedaan."

Andere mogelijkheden die genoemd werden door één intermediair zijn dat er contact wordt gelegd via het sociale media platform Facebook. Ook één intermediair geeft aan dat er middels interventies contact wordt gelegd, en één intermediair geeft aan dat er via signalen zoals teamvergaderingen contact wordt gelegd.

4.2.2 Minimagezinnen

De minimagezinnen die wel gebruik maken van het Jeugdfonds geven aan dat er middels verschillende organisaties, behalve het Jeugdfonds, informatie is verstrekt. Via instanties zoals Almelo Doet Mee, de peuterspeelzaal of een gezinscoach. Hieruit blijkt dat geen van de respondenten is benaderd vanuit het Jeugdfonds zelf middels bijvoorbeeld reclame of sociale media.

“Euhh, ja via vrienden die mij vertelde over het Jeugdfonds.”

Ook zijn de minimagezinnen benaderd door het netwerk, bijvoorbeeld door kennissen en/of familie.

De gezinnen die niet deelnemen aan het Jeugdfonds geven ook aan dat zij middels het netwerk of andere instanties (thuisbegeleiding en Almelo Doet Mee) in aanraking zijn gekomen met het Jeugdfonds. Echter geven twee respondenten aan dat zij helemaal geen kennis hebben van het Jeugdfonds. Enerzijds omdat er een taalbarrière wordt ervaren en anderzijds omdat de mensen in een sociaal isolement zijn beland waardoor er niet vaak contact is met kennissen of andere instanties.

“Ik ken het Jeugdfonds niet. Niet van gehoord. Ik heb ook verder niet veel contacten buiten mijn familie om.”

4.3 Hoe ervaren de minimagezinnen en de intermediairs de aanvraag?

Deze resultaten geven weer hoe de intermediairs en de minimagezinnen de aanvraag ervaren. Met behulp van deze resultaten kan deze praktische deelvraag in het volgende hoofdstuk beantwoord worden. Aan de intermediairs en de gezinnen die deelnemen is gevraagd hoe de aanvraagprocedure van het Jeugdfonds is ervaren. Aan de gezinnen die niet deelnemen is gevraagd waar er een aanvraag kan worden gedaan voor het Jeugdfonds.

4.3.1 Intermediar

De intermediairs vinden alle zeven dat de procedure van de aanvraag allemaal goed en snel verloopt. Hierover hebben alle intermediairs geen op- of aanmerkingen. De intermediairs zijn blij dat de aanvraag persoonlijk moet worden gedaan zodat er ook persoonlijk contact kan worden gehouden met de minimagezinnen. Daarbij is iedereen ervan overtuigd dat het aanvraagformulier schriftelijk moet blijven en niet meteen in de computer moet worden ingevuld. Dit schrikt de meeste mensen af.

“Euhm ja ja de manier van aanvraag is handig contact is goed.”

4.3.2 Minimagezinnen

Voorafgaand aan de aanvraag

De minimagezinnen die geen gebruik maken van het Jeugdfonds is gevraagd waar er een aanvraag kan worden gedaan voor het Jeugdfonds. Twee van de vier respondenten weten waar zij terecht kunnen om een aanvraag te doen. Twee van de vier respondenten weten niet waar een aanvraag moet worden gedaan omdat er bij hen helemaal geen kennis is van het Jeugdfonds. Zij vinden het beide vervelend om bij vreemden om hulp te vragen.

De aanvraag

De minimagezinnen die gebruik maken van het Jeugdfonds ervaren alle vier de aanvraagprocedure over het algemeen erg positief. De procedure is volgens de minimagezinnen snel, fijn dat er ruimte is voor persoonlijk contact, flexibel, veilig en daarbij ook erg gemakkelijk.

4.4 Hoe onderhoudt de intermediair het contact met de minimagezinnen die gebruik maken van Jeugdfonds?

Deze resultaten geven weer hoe de intermediairs het contact met de minimagezinnen onderhouden. Met behulp van de resultaten kan deze praktische deelvraag in het volgende hoofdstuk beantwoord worden.

4.4.1 Huidige contact

Intermediairs: Volgens zes van de zeven intermediairs wordt het huidige contact voornamelijk persoonlijk onderhouden (face to face). Vijf van de zeven intermediairs onderhouden het contact ook telefonisch. Eén intermediair heeft mailcontact met de minimagezinnen. Eén intermediair geeft aan dat er belangrijke personen gebruikt moeten worden voor het contact houden met de minimagezinnen.

“Ik denk dat je vooral gebruik moet gaan maken van sleutelfiguren in een wijk. In elke cultuur.”

Minimagezinnen: Volgens de minimagezinnen die gebruik maken van het Jeugdfonds vindt het huidige contact zowel persoonlijk als telefonisch plaats. Alle vier de respondenten geven aan dat zij bij het eerste contactmoment persoonlijk contact (face to face) hebben en drie respondenten geven aan dat zij daarna tijdens het vervolcontact telefonisch werden benaderd.

4.4.2 Intensiteit contact

Intermediairs: Het eerste contact vindt altijd persoonlijk plaats volgens alle zeven respondenten. Volgens vijf van de zeven intermediairs vindt er eenmalig vervolcontact plaats. Eén van de zeven intermediairs geeft zelfs aan geen vervolcontact te hebben omdat het dan voor haar te druk wordt, en daar niet genoeg tijd voor is.

“Voor ons komt het er ook bij he. Naast ons normale werk, dus ik ga niet mensen bellen ofzo van gaat het goed of zit ze nog op de sport? Dat doe ik niet. Daar heb ik niet genoeg tijd voor.”

Minimagezinnen: De intensiteit van het contact is minimaal twee keer. Dit ligt er wel aan vanuit welke rol de intermediair van het gezin is. Eén respondent geeft aan dat de intensiteit van het contact wekelijks is omdat haar intermediair wekelijks bij haar thuis komt, haar begeleidster. De rest van de respondenten hebben zich aangemeld via Almelo Doet Mee en daar is de intensiteit van het contact dus twee keer.

4.5 Wat zijn de redenen volgens intermediairs van uitstroom van de minimagezinnen? / Wat zijn de redenen volgens minimagezinnen van de uitstroom?

Deze resultaten geven weer wat volgens de intermediairs en minimagezinnen de redenen zijn van uitstroom. Met behulp van deze resultaten kan deze praktische deelvraag in het volgende hoofdstuk beantwoord worden.

4.5.1 Intermediairs

Volgens vijf van de zeven intermediairs zijn de redenen van uitstroom van de minimagezinnen dat de kinderen geen tijd of zin meer hebben om te sporten omdat zij bijvoorbeeld naar het voortgezet onderwijs gaan. Twee van de zeven intermediairs denken dat de ouders misschien voldoende inkomen hebben gegenereerd.

Een belangrijk punt om te benoemen is de her aanvraag die na één jaar moet worden gedaan. Zeven van de zeven intermediairs denken dat dit een reden is van uitstroom. Ouders hebben

hier vaak geen weet van. De intermediairs houden de ouders niet op de hoogte omdat de intermediairs vinden dat dit de eigen verantwoordelijkheid vinden van de ouders is.

4.5.2 Minimagezinnen

Vier van de vier minimagezinnen die wel deelnemen geven aan dat de reden van uitstroom van de minimagezinnen ligt aan twee factoren. De eerste factor is een hoge drempel ervaren vanuit schaamte omdat je het moet aanvragen. De tweede factor is dat het per jaar weer opnieuw aan moet worden gevraagd.

“Euh ja euh ik denk dat veel mensen vergeten om opnieuw aan te melden na een jaar.”

Minimagezinnen die niet deelnemen geven uit eigen ervaring een reden voor het niet gebruiken van de voorziening. Eén van de vier gezinnen zegt dat de gewenste lessen niet betaald kunnen doordat haar kind speciale lessen nodig heeft door autisme, die extra duur zijn en dus niet worden vergoed. Daarbij zeggen vier van de vier gezinnen dat er een hoge drempel wordt ervaren doordat er schaamte is om een aanvraag te doen.

Eén gezin meldt dat een andere instantie de deelname van sport vergoed.

4.6 Wat zijn de wensen en behoeften van de minimagezinnen en intermediairs?

Deze resultaten geven weer wat de wensen en behoeften zijn van de intermediairs en de minimagezinnen. Met behulp van deze resultaten kan deze praktische deelvraag in het volgende hoofdstuk beantwoord worden.

4.6.1 Intermediairs

De huidige ervaringen van de intermediairs zijn bij twee van de zeven positief. Drie van de zeven intermediairs hebben ook een negatieve ervaring met het Jeugdfonds. Een opsomming van de negatieve ervaringen zijn: het werk niet afkrijgen, geen contact met andere intermediairs en geen contact met het Jeugdfonds.

De wensen en behoeften van de intermediairs zijn: drie van de zeven intermediairs wil meer persoonlijke betrokkenheid vanuit het Jeugdfonds en meer contact tussen het Jeugdfonds en de intermediairs. Eén intermediair wil graag een extra vrijwilliger bij Almelo doet Mee die komt bellen. Eén intermediair wil graag meer contact met andere intermediairs, op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen die er spelen, meer gewaardeerd worden en een gezicht kunnen plaatsen bij de mensen van het Jeugdfonds. Daarbij wil één intermediair nog dat mailgegevens van de minimagezinnen worden opgeslagen zodat de veranderingen ook meteen naar hen kunnen worden doorgespeeld.

“Dan zou ik een mailadres toevoegen, dat je ook als Jeugdsportfonds zelf als er keer verandering is of als je keer wat nieuws wil rondbrengen, dat dat ook standaard gaat naar de cliënten zoals jullie het dan noemen, dat die ook beter op de hoogte blijven. Nu moeten ze alles vragen aan de intermediair, maar zij zouden ook een standaard mail uit kunnen doen. Van ‘leuk dat jullie erbij zijn gekomen’ en dat ouders zelf over mail nog even krijgen van: is jaarlijks, elk jaar opnieuw aanvragen, dat ze zelf weten dat je ook kunt wisselen na jaar. Kun je beetje de basisdingen op papier zetten en de ouders weten dat dan.”

4.6.2 Minimagezinnen

Minimagezinnen die wel deelnemen geven alle vier aan dat de huidige ervaring erg positief is.

“Super echt in 1 woord gewoon super. Heel tevreden.”

Twee van de vier minimagezinnen hebben liever meer contact met de intermediairs of het Jeugdfonds. Eén minimagezin geeft aan dat het belangrijk is om een email bestand aan te maken waarin een email wordt gestuurd als de aanvraag weer opnieuw moet worden gedaan. Daarbij geeft nog een ander gezin aan dat de scholen meer moeten participeren en dus nauw samenwerken met het Jeugdfonds.

“Ja basisscholen want ik ja ik vind wel dat leraars en leraressen euh het beste inzicht hebben

op een kind en euh waar ze wel op meedoen en waar ze niet op meedoen. En dan niet even de tijd nemen om een persoonlijk gesprek aan te gaan van goh dat er andere mogelijkheden bestaan. Dat wanneer u het zelf niet kan betalen dat er dan een jeugdfonds is. Dat je niet wordt doorverwezen of euh ja.”

Minimagezinnen die niet deelnemen hebben de wensen en behoeften: Een speciaal potje voor kinderen met een beperking, meer participatie van andere instanties zoals bewind voering die een doorverwijzing kan geven naar het Jeugdfonds en de aanvraag of de uitleg van het Jeugdfonds in meerdere talen gepresenteerd zodat de buitenlandse mensen het concept ook kunnen begrijpen.

5. Conclusie

In hoofdstuk vijf wordt de conclusie van het onderzoek voor het Jeugdfonds weergegeven. In de conclusie wordt het antwoord op de vijf deelvragen beschreven, waarna de hoofdvraag van het onderzoek ook wordt beantwoord.

5.1 Conclusie

In deze paragraaf wordt er per praktische deelvraag een conclusie beschreven. Hierbij wordt een koppeling gemaakt met het literatuuronderzoek.

5.1.1 Eerste praktische deelvraag

“Hoe worden minimagezinnen bereikt?”

Uit de interviews kan er geconcludeerd worden dat volgens de intermediairs de gezinnen voornamelijk worden bereikt middels andere instanties. Dit betekent dat er weinig naamsbekendheid is gegenereerd vanuit het Jeugdfonds. De minimagezinnen die wel deelnemen stellen dat de informatie niet werd verstrekt door het Jeugdfonds, maar middels andere instanties. Hieruit kan er worden geconcludeerd dat het grootste deel de respondenten aangeeft dat andere instanties en disciplines de belangrijkste rol spelen in het bereiken van de doelgroep minimagezinnen. Daarnaast kan er geconcludeerd worden dat de helft van de niet deelnemende minimagezinnen niet bekend is met het Jeugdfonds. Dus het is voor het Jeugdfonds van belang om via de eigen organisatie mensen te bereiken om het bereik te kunnen vergroten.

Wanneer er wordt gekeken naar de conclusies van de theoretische deelvragen zijn de resultaten van dit onderzoek in één lijn met de resultaten uit het rapport van SER (2017). In het rapport van het SER wordt aangegeven dat de overheid en de gemeenten hulpmiddelen inzetten voor de bestrijding van de armoede onder kinderen. In Almelo is dit ook van kracht zoals de organisatie Almelo Doet mee. Dit is een gemeentelijke organisatie die voorzieningen aanbiedt voor mensen in armoede. Via dit soort instanties worden de minimagezinnen vooral bereikt.

Het Jeugdfonds schrijft hierover zelf niets. Het is niet duidelijk of zij zich richten op verwijzen via andere instanties of naamsbekendheid via sociale media. Echter wordt in theoretische deelvraag gesproken over het armoedepact. Binnen de prioriteiten bij het armoedepact Almelo ligt het bieden van kansen aan kinderen. Bij het armoedepact Almelo zijn veel verschillende partners aangesloten die een belangrijke rol vervullen in het bereiken van de minimagezinnen, bijvoorbeeld “Almelo Doet Mee”.

5.1.2 Tweede praktische deelvraag

“Hoe ervaren de minimagezinnen en de intermediairs de aanvraag?”

Voorafgaand aan de aanvraag

Voorafgaand aan de aanvraag geven twee van de vier niet deelnemende minimagezinnen aan dat het Jeugdfonds niet bekend is bij hen en dat zij daarnaast schaamte ervaren om hulp te vragen aan vreemden. Binnen de conclusies van de theoretische deelvragen wordt er aangegeven dat mensen vaak geen gebruik maken van voorzieningen omdat de regelingen vaak onbekend zijn. Ook denken de gezinnen niet in aanmerking te komen voor de voorzieningen. De gezinnen maken geen gebruik van de voorzieningen omdat er angst is voor de financiële gevolgen van een verkeerde inschatting van bijvoorbeeld het inkomen. Tot slot zijn er nog de gezinnen die problemen hebben om regelingen aan te vragen. Denk hierbij ook aan taalbarrière en mensen die de regie over het leven zijn verloren (SEO, 2011). Daarnaast wordt er aangegeven dat gevoelens van minderwaardigheid en schaamte – dat er iemand kan zien dat diegene minder bedeed is – een reden kan zijn om niet te deelnemen aan sport of cultuur (Vandermeersch, 2016).

Alle deelnemende gezinnen gaven aan dat er voorafgaand aan de aanvraag moeite was om zich aan te melden. Dit had voornamelijk te maken met schaamte voor de buitenwereld, zodat de buitenwereld kon zien dat er bij hun gezin minder geld te besteden is dan bij anderen. Alle gezinnen gaven ook meteen aan dat de stap om zich toch aan te melden bij het Jeugdfonds was voor de kinderen.

De aanvraag

De deelnemende gezinnen geven aan dat de aanvraagprocedure als zeer prettig is ervaren. Allen hebben een goede ervaring met de procedure. Er wordt aangegeven dat het goed en snel verloopt. Ook over de aanvraagprocedure zelf geven de intermediairs aan dat de procedure als prettig wordt ervaren. Hier waren geen op of aanmerkingen over. Er wordt wel duidelijk aangegeven door de gezinnen en de intermediairs dat de aanvraag schriftelijk moet blijven en niet digitaal. Dit komt omdat er ruimte is voor persoonlijk contact en dat maakt dat de gezinnen zich veilig voelen.

Bij de theoretische conclusie wordt door het SEO (2011) benoemd dat het persoonlijk contact belangrijk is. Door de mensen die de regie zijn verloren over hun eigen leven persoonlijk te ondersteunen bij de aanvraag, worden zij hierbij geholpen. Door persoonlijk contact dat mogelijk is bij de instanties worden de mensen ondersteund met de aanvraag waardoor zij een veilig gevoel krijgen zoals in de interviews is benoemd.

5.1.3 Derde praktische deelvraag

“Hoe onderhoudt de intermediair het contact met de minimagezinnen die gebruik maken van het Jeugdfonds?”

Allereerst kan er geconcludeerd worden dat volgens de intermediairs en de minimagezinnen het eerste contactmoment altijd persoonlijk (face to face) plaatsvindt. Bij de conclusie van de theoretische deelvraag hoe beïnvloed armoede kinderen wordt er gesproken over gevoelens van minderwaardigheid en schaamte als redenen om niet deel te nemen aan sport of cultuuractiviteiten. Dekinderombudsman (2017) stelt dat door middel van laagdrempelig en persoonlijk contact met een sociaal werker, de gezinnen sneller meedenken met betrekking tot de regels en voorzieningen. Daarnaast onderhouden vijf van de zeven intermediairs het vervolcontact eenmalig telefonisch. Wat opgevallen is, is dat maar één intermediair ook mailcontact heeft met de minimagezinnen. Het ligt er aan vanuit welke rol een intermediair is, want wanneer dit een gezinscoach is, is het contact vrijwel altijd wekelijks. Wanneer de gezinnen via Almelo doet Mee zijn aangemeld, is de intensiteit van het contact maar twee keer inclusief de aanvraag. De conclusie is dat over het algemeen de intensiteit van het contact maar twee keer is inclusief de aanvraag.

Wat opgevallen is, is dat één van de intermediairs aangeeft geen vervolcontact te hebben na de aanvraag omdat dit voor haar te druk wordt. Deze intermediair heeft de rol vanuit een school. De rol van de school is erg belangrijk wat ook uit de conclusie vanuit de theorie van PUBLINC (2017) blijkt. Contactmomenten zijn erg belangrijk, omdat scholen een belangrijke bijdrage leveren in de signalering van armoede. Scholen hebben dagelijks contact met de leerlingen en kunnen hier op inspelen en dit maakt de school een startpunt voor kinderen om zich voor te bereiden op een zelfstandig bestaan (PUBLINC, 2017). Daarnaast kunnen scholen de problemen meteen signaleren, informeren en vervolgens doorverwijzen.

5.1.4 Vierde praktische deelvraag

“Wat zijn de redenen volgens intermediairs van uitstroom van de minimagezinnen? / Wat zijn de redenen volgens minimagezinnen van de uitstroom?”

Er kan ten eerste worden geconcludeerd vanuit de interviews met de intermediairs dat de grootste reden van uitstroom de jaarlijkse nieuwe aanvraag is. Ook de minimagezinnen die deelnemen benoemen dit als de belangrijkste reden. Ook het SEO (2011) vanuit de theoretische conclusie stelt

hetzelfde. Eén reden is bijvoorbeeld dat vaak de mensen de regelingen niet kennen. Dit blijkt uit de uitkomsten van de praktische deelvragen te komen. De belangrijkste redenen van uitstroom die benoemd is door de respondenten, is de jaarlijkse nieuwe aanvraag. De gezinnen die deelnemen wisten allemaal niet dat zij weer opnieuw een aanvraag moesten doen na een jaar. Het WRR (2017) spreekt dan over mentale vermogens waarover mensen niet beschikken. Deze mensen leven vaak in problematische leefomstandigheden waardoor het moeilijk is om zelf initiatief te nemen om de aanvraag opnieuw te doen.

Ten tweede geven de intermediairs aan dat de minimagezinnen geen tijd of zin meer hebben om te sporten. Echter geven de minimagezinnen die deelnemen dit zelf niet aan.

Ten derde geven de minimagezinnen die wel deelnemen aan dat een andere reden van uitstroom is, dat er een hoge drempel wordt ervaren die gepaard gaat met schaamte. De ouders willen graag zelf de sport van hun kinderen kunnen betalen.

De intermediairs hebben niets genoemd over de redenen van uitstroom die gepaard gaan met schaamte.

De minimagezinnen die niet deelnemen gaven wel allemaal aan dat er een hoge drempel wordt ervaren om zich aan te melden, door schaamte.

5.1.5 Vijfde praktische deelvraag

“Wat zijn de wensen en behoeften van de minimagezinnen en intermediairs?”

Over het algemeen zijn de intermediairs tevreden over het Jeugdfonds. Een enkeling heeft een hele positieve ervaring, omdat zij zich gewaardeerd voelen. De intermediairs vinden het mooi dat de mogelijkheid er is om kinderen te laten sporten.

Sommige hebben een negatieve ervaring met het Jeugdfonds. Daaruit zijn wensen en behoeften gecreëerd die hierna zijn opgesomd: meer persoonlijke betrokkenheid vanuit het Jeugdfonds en meer contact tussen het Jeugdfonds en de intermediairs.

De minimagezinnen die wel deelnemen ervaren het Jeugdfonds als erg positief. Geen op of aanmerkingen aan het Jeugdfonds te noemen. De enige wens is dat het Jeugdfonds een e-mail bestand aanmaakt waarin de gezinnen worden herinnerd dat de aanvraag weer opnieuw moet worden aangevraagd.

De minimagezinnen die niet deelnemen waren over het algemeen allemaal erg positief over het Jeugdfonds omdat dit als een mooie mogelijkheid wordt gezien. Zij hadden wel een aantal wensen: een speciaal potje openen bij het Jeugdfonds voor kinderen met een beperking, meer participatie komt van andere instanties zoals scholen en bewind voering en de uitleg van het Jeugdfonds in meerdere talen.

5.2 Conclusie hoofdvraag

In paragraaf 5.1.1 tot en met 5.1.5 worden er conclusies beschreven van de praktische deelvragen. Deze deelconclusies zijn ter ondersteuning geweest van het beantwoorden van de hoofdvraag. Tevens wordt het literatuuronderzoek ook gekoppeld aan de conclusie van de hoofdvraag.

De hoofdvraag is: *“Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimagezinnen vergroten?”*

Geconcludeerd kan worden dat het bereik van het Jeugdfonds Almelo al redelijk groot is. Jeugdfonds Almelo bereikt 900 van de 2400 kinderen in armoede (Jeugdfonds, 2017). Vanuit persoonlijke communicatie (Peter; gemeente Almelo, 27 april, 2018) is duidelijk geworden dat het Jeugdfonds Almelo procentueel het grootste bereik heeft vanuit heel Nederland. Het is belangrijk om te benoemen dat “Almelo Doet Mee” hierin een speciale positie heeft. Dit is een bijzondere intermediair omdat landelijk gezien niet iedereen beschikt over zo een organisatie die intermediair is voor het grootste aantal minimagezinnen.

Om het bereik van het Jeugdfonds te vergroten kan het Jeugdfonds ten eerste meer actie ondernemen om over het algemeen meer naamsbekendheid te genereren bij de gezinnen en bij de instanties. Het van belang dat de gezinnen het Jeugdfonds ook gaan leren kennen door de organisatie zelf, niet alleen door andere organisaties. Door de naamsbekendheid bij de gezinnen te vergroten, hebben de mensen die last hebben van schaamte geen (tussen)instantie nodig waardoor er minder afhankelijkheid is. Dan wordt de stap minder klein omdat het Jeugdfonds een tussenstap wegneemt.

Daarnaast is het van belang dat bij de instanties in Almelo (scholen, kerken, moskeeën, maatschappelijk werk, wijkteams etc.) de naamsbekendheid van het Jeugdfonds wordt vergroot, omdat sommige mensen juist een instantie nodig hebben waardoor er een doorverwijzing naar het Jeugdfonds kan worden gedaan, een soort stimulans.

Uit het interview met een niet deelnemend minimagezin bleek dat zij sporten via de moskee en werd aangegeven aan dat meerdere Islamitische gezinnen hier gebruik van maken. Door middel van naamsbekendheid bij de moskee kan het Jeugdfonds ook deze grote groep mensen bereiken.

Ten tweede is het van belang dat het Jeugdfonds het bereik vasthoudt. Hierbij kunnen er stappen worden ondernomen om de aanmeldprocedure die na een jaar afloopt, helpen te herinneren. Hiermee wordt er bereikt dat de minimagezinnen daadwerkelijk een heraanvraag gaan doen. De uitstroom van minimagezinnen na één jaar bedraagt 50%. Door het bereik vast te houden en dus de uitstroom verkleinen, wordt het totale bereik vergroot omdat de gezinnen na een jaar weer opnieuw zijn bereikt. De intermediairs krijgen een melding wanneer de aanvraag van een gezin afloopt, alleen wordt hier niets mee gedaan. De intermediairs vinden dit de eigen verantwoordelijkheid van de ouders. Vanuit het rapport van WRR (2017) kan er worden geconcludeerd dat voor veel aspecten uit het leven ook door de overheid een groter beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van een persoon. Dit wordt ook wel de 'participatiesamenleving' genoemd. De overheid heeft dus hoge eisen gesteld aan de mensen in de participatiesamenleving. De eisen die de overheid stelt, doen een erg groot beroep op de mentale vermogens van de minimagezinnen. Vaak hebben mensen uit minimagezinnen deze mentale vermogens niet. Zij zijn vooral bezig met het gezin van de eerste levensbehoeften voorzien zoals eten, drinken etc. Hierdoor vergeten de gezinnen onder andere het Jeugdfonds opnieuw aan te vragen.

Ten derde werd duidelijk dat de intermediairs behoefte hebben om op de hoogte gehouden worden van de veranderingen die zich bezig houden binnen het Jeugdfonds. Als er bijvoorbeeld een nieuwe ontwikkeling is ontstaan, zouden zij hier graag van op de hoogte zijn. Daarnaast willen de intermediairs graag een gezicht zien bij het bestuur van het Jeugdfonds. Dit heeft allemaal te maken met hoe het Jeugdfonds zich presenteert naar de intermediairs.

6. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden er aanbevelingen gedaan voor het Jeugdfonds Almelo.

6.1 Aanbevelingen op technisch vlak

In deze paragraaf worden er een aantal technische aanbevelingen gedaan voor het Jeugdfonds Almelo.

6.1.1 App ontwikkelen

Ook kan het van belang zijn om voor het Jeugdfonds een app te ontwikkelen. Het blijkt vaak dat ouders niet aan het Jeugdfonds denken, of zich schamen om hun kind hier aan te melden. Daarom wordt het Jeugdfonds aanbeveelt om een app te ontwikkelen waardoor het bereik van het Jeugdfonds wordt verbeterd, en het stukje schaamte kan worden weggenomen. Wanneer er een app is, is het voor veel mensen al minder een drempel van schaamte om deze te downloaden. Aan de hand van de cijfers van WeAreSocial uit Hootsuite is het inzichtelijk dat momenteel al meer dan vijf miljard mensen wereldwijd gebruik maakt van een mobiel. Dit komt ongeveer neer op twee derde van de wereld bevolking en hierbij zijn ontwikkelingslanden ook meegenomen. De mobiel gaat steeds een belangrijkere rol gaan spelen in de maatschappij (Tim Wijkman van Aalst, 2017). Daarom is het handig om een app te ontwikkelen die de ouders of de jongeren kunnen installeren op hun telefoon, omdat de gebruiker van de app dan vaker aan het Jeugdfonds wordt herinnert. Er kan dan ook een melding worden gestuurd door het Jeugdfonds wanneer bijvoorbeeld de aanvraag weer afloopt. Hierbij geldt wel dat de app moet voldoen aan de eisen van de privacywet. Dit wordt bij paragraaf 6.3.1 verder toegelicht.

Voor het ontwikkelen van een app zou het Jeugdfonds contact kunnen opnemen met Saxion academie Media en Game Technologies. De studenten van deze opleiding ontwikkelen apps en kunnen ook onderzoeken of een app ontwikkelen voor het Jeugdfonds effectief zal zijn. Hiervoor kan contact opgenomen worden met : 088-0196363 of academiebureau.act@saxion.nl waarna u kunt vragen naar de contactpersoon voor deze academie. Ook zou het Jeugdfonds nog contact op kunnen nemen voor een app ontwikkelen met het Smart Solution Semester van Saxion. Zij houden zich bezig met het ontwikkelen van vernieuwende en creatieve oplossingen voor het bedrijfsleven.

6.2 Aanbevelingen voor naamsbekendheid

In deze paragraaf worden er aanbevelingen gedaan voor het werven van minimagezinnen.

6.2.1 Sleutelfiguren en instanties

Tijdens het interview met een niet deelnemend minimagezin kwam naar voren dat het gezin via de moskee sport. Dit is makkelijker omdat de mensen van de moskee laagdrempeliger zijn, omdat de gezinnen niet snel richting vreemden stappen. Een intermediair gaf tijdens het interview aan dat er meer gebruik moet worden gemaakt van sleutelfiguren in de wijk. Het Jeugdfonds kan contact opnemen met de moskee en daarmee afspreken dat de mensen van de moskee de rol als intermediair op zich gaan nemen en dat het Jeugdfonds de financiële bijdrage regelt. Hierdoor wordt er gebruik gemaakt van de sleutelfiguren en de sleutelorganisaties. Het Jeugdfonds kan hierdoor meer deelnemers werven en de moskee kan ondersteuning bieden aan de mensen die bij hen komen.

6.2.2 Posters, krant of folders

Informatie verstrekken in de vorm van een folder of krant is een punt dat uit de interviews naar voren is gekomen. Het blijkt dat het Jeugdfonds niet bij iedereen bekend is waardoor de naamsbekendheid niet is geoptimaliseerd. Om deze alsnog te optimaliseren kan het Jeugdfonds nog meer reclame maken middels posters, kranten, folders of bijvoorbeeld schoolkranten.

Het is van belang dat de folders, posters of krant en schoolkrant stukken gezien worden door de minimagezinnen. Daarom moeten deze gehangen worden op plekken waar zij veelal komen. Om hierin de kosten ook laag te houden zou de academie Kunst en Techniek van Saxion hiervoor benaderd kunnen worden. Om hier contact mee op te nemen kan dat via academiebureau.act@saxion.nl (en vragen naar de contactpersoon voor deze academie) of bellen met 088-0196363.

6.3 Aanbeveling doorontwikkeling werkwijze

In deze paragraaf wordt een aanbeveling gedaan voor de doorontwikkeling werkwijze.

6.3.1 Intermediairs

Uit onderzoek is gebleken dat een aantal van de intermediairs niet afweten van de mogelijkheid van het Jeugdfonds. Wanneer er meer kennis wordt gecreëerd bij de intermediairs die dan het Jeugdfonds meteen aan kunnen bevelen bij gezinnen, kunnen meer kinderen sporten. De aanbeveling is meer kennis creëren bij de professionals, middels bijeenkomsten voor alle intermediairs van het Jeugdfonds of een mail of brief waarin alle punten van het Jeugdfonds nog eens worden herhaald. Uit de interviews werd duidelijk dat de intermediairs graag op de hoogte gehouden willen worden van de veranderingen die plaatsvinden en graag een gezicht willen hebben bij het hoofd van het Jeugdfonds.

Tsakitzidis & van Royen (2008) stellen dat interprofessioneel werken tegenwoordig de basis vormt van de zorg. Door interprofessioneel werken heeft men een doelgerichte aanpak, gedeelde verantwoordelijkheid en gemeenschappelijke visie ontwikkeld. Doordat het Jeugdfonds veel doet met samenwerkingsrelaties (het armoede pact in Almelo) is hierdoor het netwerk van alle professionals verbreed. Door sterke samenwerking in Almelo met alle organisaties worden gezinnen snel doorgestuurd naar de goede instantie waar zij terecht kunnen. Ook baken vier van Welzijn Nieuwe Stijl stelt dat informeel en formeel in goede verhouding met elkaar moeten zijn. Hierbij moet er gekeken worden naar het netwerk van de cliënt en moet er goed ingezet worden op wijkverbanden en professionals (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2010).

6.3.1 Aandacht voor heraanmelding

Uit de interviews kwam naar voren dat een heel gedeelte van de minimagezinnen niet wisten dat zij zich opnieuw moesten aanmelden voor het Jeugdfonds.

Wanneer een automatisch gegenereerde email uitgaat naar de minimagezinnen waarvan het jaar bijna voorbij is, en zij opnieuw een aanvraag moeten doen, zullen de ouders dit zich makkelijker herinneren. Uit de interviews is namelijk gebleken dat de ouders dit simpelweg vergeten.

Wegens de nieuwe privacywet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die per 25 mei 2018 de huidige privacywetgeving vervangt, dient het Jeugdfonds rekening te houden met nieuwe voorwaarden. Een aantal voorwaarden hiervan zijn dat het Jeugdfonds alleen noodzakelijke gegevens mag opslaan. Daarnaast moeten zij toestemming vragen aan de deelnemer om de gegevens te verwerken. Met de site regelhulpvoorbereiden kan het Jeugdfonds controleren of zij voldoen aan de eisen. Echter is dit een handig hulpmiddel maar geen bewijs om aan te tonen dat zij aan de eisen voldoen. Voor exacte ondersteuning kan het Jeugdfonds een privacy jurist raadplegen om hier ondersteuning bij te bieden (Rvo, z.d.). De onderzoekers hebben geen kennis van de informatie in de organisatie van het Jeugdfonds waardoor er niet onderzocht kan worden met de AVG wat mag of wat niet mag. Dit zal door het Jeugdfonds zelf moeten worden gedaan.

Wanneer dit toch niet mogelijk is, kan er ook een automatisch gegenereerde brief worden verstuurd, zo krijgen de ouders alsnog een herinnering.

6.4 Vervolg onderzoek

Om de gezinnen te blijven benaderen en om het bereik zo groot mogelijk te houden wordt aanbevolen dat het onderzoek volgend jaar moet worden herhaald. Zo kan er gekeken worden naar de uitkomsten van dat onderzoek en of de aanbevelingen van dit onderzoek effectief zijn geweest.

7. Sterktes en zwaktes

In dit hoofdstuk zijn de sterktes en zwaktes van het onderzoek beschreven. Deze zijn achterhaald door de uitvoering van het onderzoek.

Sterktes	Zwaktes
Planning	Bereik respondenten
Actueel	Omvang steekproef
Locatie van de interviews	Triangulatie
Contact opdrachtgever	Verzadiging
Variatie steekproef	
Brede literatuurverkenning	
Geen verandering van vragenlijst	

Tabel 2: Sterkte-zwakte analyse

7.1 Sterktes

Hieronder worden de sterktes van dit onderzoek beschreven.

Planning

Doordat er een duidelijke en strakke planning gevolgd werd is het onderzoek snel uitgevoerd. Het theoretisch kader is uitgewerkt voordat er interviews werden afgenomen, daarom kon er tijdens de interviews rekening gehouden worden met het theoretische kader en konden alle elementen uit het theoretisch kader aan bod komen.

Actueel

Het Jeugdfonds Almelo is een manier waarop gezinnen die weinig te besteden hebben mee kunnen doen aan de maatschappelijke activiteiten. De gemeente wenst voor deze problematiek een collectieve aanpak door middel van het Armoede Pact in Almelo. De gemeente streeft naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Doordat deze visie wordt gehanteerd, is er een aansluiting bij de acht bakens van Welzijn Nieuwe Stijl (de Wmo).

Locatie van de interviews

De locatie van de interviews zijn door de respondenten bepaald. Hierdoor is er afgesproken op terrein dat voor de respondenten een veilig gevoel creëerde, en zijn de respondenten eerder geneigd om een eerlijk antwoord te geven.

Contact opdrachtgever

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Jeugdfonds Almelo en de gemeente Almelo. Tijdens de uitvoering van het onderzoek is er regelmatig contact geweest met de opdrachtgever, waardoor deze veel inspraak had in het onderzoek. Dit is sterk omdat de opdrachtgevers hierdoor het onderzoek vrij konden stellen van eventuele fouten. Daarnaast konden de opdrachtgevers ook regelmatig geraadpleegd worden voor vragen en feedback kunnen geven op het onderzoek waardoor deze waar nodig bijgesteld kon worden. Het regelmatige contact met de opdrachtgever heeft ervoor gezorgd dat er na het onderzoek meteen actie kan worden ondernomen. Daarbij is er ook regelmatig contact geweest met de docent op school.

Variatie steekproef

Er is bij dit onderzoek gebruik gemaakt van drie verschillende groepen respondenten. Dit betekent diversiteit van de respondenten. Deze respondenten hadden verschillende beroepen, leeftijden en hadden op verschillende manieren met het Jeugdfonds te maken. Dit zorgt voor een grotere betrouwbaarheid op de uitkomsten van het onderzoek.

Brede literatuurverkenning

Het theoretische kader is eerst onderzocht waarna de dataverzamelmethode heeft plaatsgevonden. Het theoretische kader en de dataverzamelmethode zijn met elkaar vergeleken. De uitkomsten van het onderzoek zijn dus ook onderbouwd met de literatuur van het theoretische kader. Dit heeft bijgedragen aan de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek.

Geen tussentijdse verandering vragenlijst

Doordat er voorafgaand aan de interviews het theoretische kader was uitgewerkt, er goed overleg is geweest met de opdrachtgevers en een cursus is gevolgd voor vragen stellen tijdens een interview zijn de interviewvragen van tevoren al gemaakt en niet tussentijds aangepast. Hierdoor hebben alle respondenten dezelfde vragen gehad waardoor het onderzoek betrouwbaar is.

7.2 Zwaktes

Hieronder worden de zwaktes van dit onderzoek beschreven.

Bereik respondenten

Het was lastig om de respondentengroep die niet deelnemen aan het Jeugdfonds te benaderen. Het was moeilijk te achterhalen via welke weg deze groep bereikt kon worden. Er zijn van deze groep geen gegevens bekend. Als er eerder was begonnen met het werven van deze doelgroep had de respons vergroot kunnen worden.

Omvang steekproef

De omvang van alle respondentengroepen hadden groter gemoeten. De groep van niet deelnemende respondenten had kunnen worden vergroot als er eerder actie was ondernomen om de groep te werven. Doordat er maar vier gezinnen zijn geïnterviewd zorgt dit voor een minder grote betrouwbaarheid. Wanneer er meer onderzoek gedaan was naar de plekken waar deze mensen zich kunnen bevinden en hoe de groep bereikt zouden kunnen worden, waren hier meer respondenten uit gekomen.

Triangulatie

In dit onderzoek is een zekere mate van triangulatie. Er is namelijk sprake van bronnen triangulatie omdat er gebruik is gemaakt van twee verschillende respondentengroepen, de intermediairs en gezinnen.

Verzadiging

Er zijn interviews afgenomen met drie verschillende doelgroepen. Er is gekeken naar drie verschillende invalshoeken waardoor er telkens nieuwe resultaten kwamen uit het interview. Echter is de verzadiging in dit geval een zwakte van het onderzoek. Er zijn per groep niet meer dan 7-10 respondenten geïnterviewd.

7.3 Discussie

Hieronder wordt de discussie die bij dit bachelor rapport hoort beschreven.

Opnieuw aanvragen na één jaar, eigen verantwoordelijkheid ouders?

De aanvraag van het Jeugdfonds moet na één jaar weer opnieuw worden gedaan. Dit wordt vaak vergeten door de gezinnen die gebruik maken van het Jeugdfonds.

De intermediairs krijgen na elf maanden een mailtje vanuit het Jeugdfonds dat de aanvraag voor het minimagezin dat hun begeleiden afloopt, alleen doen hier niets mee. De intermediairs vinden het de eigen verantwoordelijkheid van de ouders. Uit het rapport van het WRR (2017) blijkt dat de mensen in minimagezinnen alleen maar de voor hen belangrijke dingen onthouden in het dagelijkse leven. Het knooppunt Kerken en Armoede (2017) beschrijft ook dat armoede kan lijden tot verschillende problemen. Er kan hierbij gedacht worden aan eenzaamheid, een sociaal isolement. Daarnaast beperkt het leven in armoede het participeren in de samenleving. Hierdoor krimpt de wereld waardoor mensen in armoede sociale uitsluiting ervaren. Zo filteren zij de belangrijkste levensbehoeften en wordt de rest weggedrukt. Gezinnen die leven onder de armoedegrens vergeten regelmatig belangrijke dingen, zo blijkt ook uit de interviews.

Vanuit het oogpunt van de intermediairs, vinden zij het juist belangrijk dat de ouders zelf initiatief tonen. De intermediairs vinden het de eigen verantwoordelijkheid van de ouders om na een jaar weer een nieuwe aanvraag te doen. Uit het onderzoek blijkt dus dat de ouders dit vergeten. 50% van de kinderen stroomt na één jaar gebruik van het Jeugdfonds uit. Dit is gebleken uit mondelinge toelichting van de penningmeester van het Jeugdfonds.

Hierbij kan het Jeugdfonds zich avragen, is het de eigen verantwoordelijkheid van de ouders zoals de intermediairs aangeven? Of moet er toch gekeken worden naar dit onderzoek, de cijfers en de uitstroom van de kinderen (50%!) na één jaar, en de gezinnen een herinnering sturen van een aanvraag die opnieuw moet worden gedaan. Omdat er simpelweg niet aan gedacht wordt?

Vanuit een professioneel oogpunt gezien, en het Jeugdfonds meer kinderen wil helpen, moeten de gezinnen die zich na een jaar weer opnieuw moeten aanmelden een mailtje of een brief thuis krijgen met informatie hierover. De uitstroom van 50% is veel die beperkt kan worden, omdat de ouders er niet meer aan denken. Er wordt vaak aan andere aspecten in het leven gedacht waardoor de aanvraag van het Jeugdfonds vergeten wordt. Professioneel gezien is hier wat van te zeggen, omdat de ouders de belangrijkste dingen in het dagelijkse leven eerst willen regelen. Hierdoor kan soms het kind niet meer sporten, en daar gaat het toch uiteindelijk allemaal om?

De moskee heeft een rol in het financieren van minimagezinnen die sporten, moeten we hiertussen willen?

Uit onderzoek kwam bij een paar respondenten naar voren dat de moskee meerdere gezinnen financiert die willen sporten. De respondent die hierover is geïnterviewd, gaf aan dat het prettig is door de moskee geholpen te worden. Van de mogelijkheid deel uit te maken van het Jeugdfonds, had de respondent geen kennis genomen. Nu het wel duidelijk voor haar is, moet de mogelijkheid van het Jeugdfonds overwogen worden. De moskee steunt haar en dat wordt positief ervaren, omdat er dan geen vreemden bij betrokken zijn. Deze ervaring is schamend. In het onderzoek van het Ministerie van Veiligheid en Justitie over de salafistische moskeeorganisaties in Nederland komt naar voren dat binnen deze groepering wordt gestimuleerd dat participatie vanuit hun eigen groep moet komen. De sterke betrokkenheid van de medegelovigen doen de kwaliteit en kwantiteit van het collectief verder toenemen. Dit leidt tot een vergroting van de baten die de groep te bieden heeft waardoor de participatie aantrekkelijker wordt (Nassau, 2017).

Maar wat is hierin dan de grens? De mensen die het Jeugdfonds wil bereiken en die geholpen willen worden spreken over het algemeen niet goed Nederlands. Deze groep weet niet hoe er een aanvraag kan worden gedaan en waar. Moeten het Jeugdfonds tussen de imam en de gemeenschap komen? En dus een grotere groep kunnen bereiken van het Jeugdfonds? Of stuit dit de gemeenschap tegen

de borst omdat het gemeenschappelijke gevoel bij hen voorop staat?

Vanuit professioneel oogpunt komt naar voren dat het Jeugdfonds zich niet tussen een gemeenschap moet willen opstellen. Voor de mensen van de moskee is het op dit moment goed geregeld en zij vinden het prettig op de manier zoals het nu gaat. Vanuit het oogpunt van het onderzoek zou dit kunnen verklaren waarom het Jeugdfonds niet meer gezinnen bereikt. Er is een grote groep allochtone Nederlanders in Almelo aanwezig waarvan er ook redelijk veel bij een moskee aangesloten zijn. Het zou zo kunnen zijn dat de meeste van die gezinnen sporten via de moskee en het Jeugdfonds deze groep dus niet bereikt.

Literatuurlijst

- Almelo doet mee (z.d.). *Jeugdfonds*. Geraadpleegd op 28-02-2018, van: <https://www.almelodoetmee.nl/meedoen/jeugdfonds/>
- Armoedepact Almelo. (z.d.) *Armoedepact Almelo*. Geraadpleegd op 25-03-2018, van: <http://www.armoedepact.nl/wordpress/wp-content/uploads/2015/12/Armoedepact-Almelo-2017.pdf>
- Baarda, B., Bakker, E. & Velden, T. van der. (2013). *Basisboek kwalitatief onderzoek*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers
- Boeije, H. (2005). *Analyseren in een kwalitatief onderzoek*. Den Haag: Boom Lemma Uitgevers
- Bourdieu, P. (1986). *The Forms of Capital*. In: Richardson, J.G. (Ed.) *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241- 258). New York, NY: Greenwood Press
- Broek, A. van den & Tiessen-Raaphorst, A. (2016) *Sport en cultuur: gescheiden werelden of dezelfde liefhebbers?* In: Tiessen-Raaphorst, A. & Van den Broek, A. (red.) *Sport en cultuur. Patronen in belangstelling en beoefening*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau
- CBS. (2016). *Armoede*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/19/meer-dan-400-duizend-kinderen-met-risico-op-armoede>
- De Kinder ombudsman. (2017). *Alle kinderen kansrijk*. Geraadpleegd op 19-02-2018, van: <http://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fckuploaded/2017.12.05RapportAllekinderenkansrijk.pdf>
- De sociale alliantie. (2018). *Kinderen in armoede, wat doen we eraan?* Geraadpleegd op 21-02-2018 van: <https://www.socialealliantie.nl/index.php/achtergronden/thema-kinderen-in-armoede/kinderen-in-armoede-wat-doen-we-er-aan>
- Europa decentraal. (2017). *Werkgelegenheid en sociale inclusie Europaproof*. Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <https://europadecentraal.nl/onderwerp/regionaal-beleid-en-structuurfondsen/europese-subsidies-europaproof/werkgelegenheid-en-sociale-inclusie-europaproof/>
- Heerink, Pinkster en Bratti – van der Werf. (2009). *Onderzoek in zorg en welzijn*. Amsterdam: Pearson Benelux B.V.
- Houten, M. van & Winsemius, A. (2010). *Participatie ontward*. Utrecht: Movisie
- Jehoel-Gijsbers, G. (2009). *Kunnen alle kinderen meedoen? Onderzoek naar de maatschappelijke participatie van arme kinderen*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau
- Jeugdfonds Almelo. (2015). *Jeugdfonds Almelo*. Geraadpleegd op 14-02-2018, van: <http://jeugdfondsalmelo.nl/wp-content/uploads/2016/01/Beleidsplan-2015-2020-jun15.pdf>
- Jeugdfonds Almelo. (2018). *Spelregels Jeugdsportfonds Almelo*. Geraadpleegd op 14-02-2018, van: Jeugdsportfonds: <https://www.jeugdsportfonds.nl/wpcontent/uploads/sites/3/2016/08/Spelregels-Jeugdsportfonds-Almelo.pdf>

- Katen, ten, M. (2016). *Zo duur is de zorg in Nederland niet*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://fd.nl/economie-politiek/1164001/zo-duur-is-de-zorg-in-nederland-niet>
- Kerken en Armoede. (2017). *Samen tegen armoede – hoofdstuk 1*. Geraadpleegd op 22-05-2018, van: <https://www.knooppuntkerkenenarmoede.nl/samen-tegen-armoede-hoofdstuk-1/>
- Leergeld. (2017). *Wat doen we?* Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <https://www.leergeld.nl/dit-is-leergeld/wat-doen-we/>
- Nassau, C. van. (2017). Salafistische moskeeorganisaties in Nederland; markt en competitieve voordelen nader onderzocht. Geraadpleegd op 22-05-2018, van: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2017/09/11/tk-bijlage-wodc-onderzoek-salafistische-moskeeorganisaties-in-nederland/tk-bijlage-wodc-onderzoek-salafistische-moskeeorganisaties-in-nederland.pdf>
- NIBUD. (2018). *Regelingen voor ouders*. Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <https://www.nibud.nl/consumenten/regelingen-voor-ouders/>
- NJI. (2015). *Opgroeien en opvoeden in armoede*. Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <https://www.nji.nl/nl/Download-NJI/Opgroeien-en-opvoeden-in-armoede.pdf>
- NJI. (2018). *Cijfers over jeugd en opvoeding*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp-Armoede-in-gezinnen>
- NJI. (2018). *Gewoon opvoeden in diverse opvoedsituaties*. Geraadpleegd op 09-03-2018, van: <https://www.nji.nl/nl/Doelstellingen-van-opvoedingsondersteuning/Gewoon-opvoeden-in-diverse-opvoedsituaties>
- NJI. (2018). *Ouderschap en opvoeden*. Geraadpleegd op 09-03-2018, van: <https://www.nji.nl/nl/Opvoeden-Achtergronden-Definitie/Opvoeding>
- Mackenbach, J.P. (2015). *Wat levert de duurste gezondheidszorg van Europa ons op?* Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <https://www.ntvg.nl/artikelen/wat-levert-de-duurste-gezondheidszorg-van-europa-ons-op/volledig>
- Migchelbrink, F. (2006). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn*. Amsterdam: SWP.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2010). *Canonsociaalwerk*. Geraadpleegd op 22-05-2010, van: https://www.canonsociaalwerk.eu/2007_wmo/2010%20VWS%20brochure%20Welzijn%20Nieuwe%20Stijl.pdf
- Moulijn, M. & Wiesbusch, M. (2013). *Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving? Een zoektocht naar een andere rolverdeling tussen overheid, burgers, zorg- en welzijnsinstellingen*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: http://www.arcon.nl/uploads/pdf/publicaties/2013_08Literatuurstudie%20van%20verzorgingsstaat%20naar%20participatiesamenleving.pdf

- Movisie. (2015). *Voordelen participatiesamenleving*. Geraadpleegd op 15-02-2018, van: <https://www.movisie.nl/artikel/voordelen-participatiesamenleving>
- PUBLINC. (2017). *Schaamte en angst*. Geraadpleegd op 19-02-2018, van: <http://publinc.nl/effectief-armoedebelid-en-het-overwinnen-van-schaamte-en-angst/>
- PUBLINC. (2017). *Kinderarmoede in welvarend Nederland*. Geraadpleegd op 21-02-2018, van: <http://publinc.nl/kinderarmoede-in-welvarend-nederland/>
- Reijgersberg, N. & Van der Poel, H. (2014). *Sportdeelname van kinderen in armoede*. Utrecht: Mulier Instituut
- Roest, A., A. Lokhorst en J. C. Vrooman (2010). *Sociale uitsluiting bij kinderen. Omvang en achtergronden*. Den Haag: sociaal en Cultureel Planbureau
- Rvo. (z.d.). *Regelhulp algemene vordering gegevensbescherming*. Geraadpleegd op 22-05-2018, van: <https://rvo.regelhulpenvoorbedrijven.nl/avg/#/welkom>
- Sargasso. (2011). *Big Society past Nederland niet*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <http://sargasso.nl/big-society-past-nederland-niet/>
- SCP & CBS (2014). *Armoedesignalement 2014*. Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau & Centraal Bureau voor de Statistiek.
- SEO. (2011). *Rapport niet gebruik inkomensondersteunende maatregelen*. Geraadpleegd op 28-03-2018, van: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2012/03/09/rapport-niet-gebruik-inkomensondersteunende-maatregelen/rapport-niet-gebruik-inkomensondersteunende-maatregelen.pdf>
- Sociaal-Economische Raad. (2017). *Opgroeien zonder armoede*. Geraadpleegd op 19-02-2018, van: <https://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2017/opgroeien-zonder-armoede.aspx>
- Socversity. (2012). *Big society*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.socversity.nl/themas/big-society/>
- STATBEL België in cijfers. (2017). *Armoederisico*. Geraadpleegd op 19-02-2018, van: <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/armoede-en-levensomstandigheden/armoederisico>
- Steketee., M., T. Nederland, J. Mak, R. van der Gaag, M. Van Bommel, L. Roebroek, S. Van der Eerden, J. Van Toorn, E. Smits van Waesberghe, R. Oet & C. Oosterwijk. (2013). *Kinderen in Armoede in Nederland*. Den Haag/ Utrecht: Kinderombudsman/ VerweyJonker instituut
- The house of Commons. (2011). *The Big Society*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmpubadm/902/902.pdf>

- Tim Wijkman van Aalst. (2017). *Twee derde van de wereldbevolking heeft een mobiele telefoon*. Geraadpleegd op 22-05-2018, van: <http://www.gsmhelpdesk.nl/nieuws/14428/twee-derde-van-de-wereldbevolking-heeft-een-mobiele-telefoon>
- Vandermeersch, H. Regenmortel, V. Scheerder, J. (2016). *'There are Alternatives, but Your Social Life is. 3 Meanings of Sports and Other Leisure Activities, p. 4.*
- Vandermeersch, H. (2016). *Being poor, being benched? Sports participation and opportunities for people in poverty: in search of an inclusive policy*. Leuven: KU Leuven
- Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek?* Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Verschoor, W. (2015). *De voordelen van de participatiesamenleving*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.movisie.nl/artikel/voordelen-participatiesamenleving>
- Winsemius, A. & Steyaert, J. (2015). *Laten we leren van de teleurgang van Big Society*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <http://www.socialevraagstukken.nl/laten-we-leren-van-de-teloorgang-van-big-society>
- WRR. (2017). *Weten is nog geen doen*. Geraadpleegd op 24-04-2018, van: <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2017/04/24/weten-is-nog-geen-doen>
- Zorgwijzer. (2018). *Wmo*. Geraadpleegd op 16-02-2018, van: <https://www.zorgwijzer.nl/faq/wmo>

Bijlagen

Bijlage I: Toestemmingsformulier

Bijlage II: Overeenkomst onderzoeksopdracht

Bijlage III: Interviewvragen

Bijlage IV: Interviewvragen gekoppeld aan topiclijst

Bijlage V: Evaluatieformulier opdrachtgever

Bijlage I: Toestemmingsformulier

Toestemmingsformulier

Geachte deelnemer.

Dit onderzoek is voor het Jeugdfonds Almelo. Het Jeugdfonds Almelo zet zich in voor minimagezinnen waarvan kinderen niet kunnen sporten. Middels vouchers worden zij in de gelegenheid gesteld toch te kunnen sporten. Jeugdfonds Almelo bereikt op dit moment 900 kinderen, terwijl er cijfers bekend zijn dat er 2400 kinderen in armoede leven. Wij proberen middels ons onderzoek te kijken of we dat bereik kunnen vergroten.

Middels dit formulier geeft u toestemming aan het Jeugdfonds Almelo om uw gegeven informatie te gebruiken voor het onderzoek. Hierbij gaat u akkoord met;

- De verkregen informatie wordt expliciet voor dit onderzoek gebruikt.
- Het gebruik van een geluidsopname (wordt verwijderd wanneer de data is verzameld).

De informatie wordt alleen gebruikt door het Jeugdfonds met als doel het Jeugdfonds te verbeteren. Tevens is deelname anoniem en worden uw persoonsgegevens weg gelaten.

Naam deelnemer

Handtekening deelnemer

Datum

Naam onderzoeker

Handtekening onderzoeker

Datum

Bijlage II: Overeenkomst onderzoeksopdracht

Academie Mens en Maatschappij

OVEREENKOMST ONDERZOEKSOPDRACHT

STUDENTGEGEVENS	
Naam	Sharon Overmars
Adres	't Schild 22
Postcode/woonplaats	7471CR Goor
Mobiel	0631942573
Email	407430@student.saxion.nl
Opleiding	Sociaal Pedagogische Hulpverlening
STUDENTGEGEVENS	
Naam	Luuk Houwers
Adres	Borstelweg 44
Postcode/woonplaats	7545MS Enschede
Mobiel	0641889460
Email	408429@student.saxion.nl
Opleiding	Sociaal Pedagogische Hulpverlening
GEGEVENS INSTELLING/ORGANISATIE	
Naam Organisatie + afdeling	Gemeente Almelo
Eindverantwoordelijke onderzoek	Sieze Beltman
Onderzoeksbegeleider + opleiding	Frederique Hermen (SPH)
Adres	Haven Zuidzijde 30
Postcode/woonplaats	7607EW Almelo
Telefoonnummer	0655429693
Email	s.beltman@almelo.nl
De organisatie geeft wel/niet* toestemming voor publicatie van het bachelorrapport.	
GEGEVENS ACADEMIE MENS EN MAATSCHAPPIJ	
Naam Organisatie + afdeling	Saxion, Academie Mens en Maatschappij

Scanned by CamScanner

Eindverantwoordelijke onderzoek	Karin Kremer-Baars
Onderzoeksbegeleider + opleiding	Frederique Hermesen (SPH)
Adres	M.H. Tromplaan 28
Postcode/woonplaats	Postbus 70.000/7513 AB Enschede
Telefoonnummer	0534871111
Email	f.Hermesen@saxion.nl
GEGEVENS ONDERZOEK	
Onderwerp en achtergrondschets	Op welke manier kan het Jeugdfonds Almelo haar bereik onder de doelgroep minimegezinzen zo groot mogelijk maken?
Doelstelling/vraagstelling	Korte termijn - Inzicht krijgen in de wijze van werving en behoud van de deelnemers Lange termijn - Meer kinderen voorzien van sport en cultuur middels het Jeugdfonds Almelo
Projectomschrijving	Kwalitatief onderzoek
Werkwijze	Inventariserend onderzoek
Middelen (bijv. financiën, overlegtijd)	Geen financiën; Tijd/afspraken in overleg met opdrachtgever.
Tijdsfasering (start-, loop- eindtijd)	01 februari 2018 t/m 29 juni 2018
Beoogde tussenproducten	Onderzoeksplan en bachelor rapport.
Producten ter beschikking	Werkruimte
Geheimhoudingsplicht (bijv. privacy)	Ja

OVERIGE AFSPRAKEN / CONDITIES:

Het onderzoeksplan is gelezen en geaccordeerd door de opdrachtgever.

Overige afspraken en condities, indien van toepassing, kunnen gemaakt worden door opdrachtgever en studenten met betrekking tot onder meer:

- de te leveren aantallen eindrapporten (en de mogelijke extra kosten daarvan) en daarmee samenhangende extra inspanningen, zoals een handzame samenvatting van de rapportage en/of persbericht;
- de presentatie van de onderzoeksresultaten;
- het copyright/auteursrecht. (In de vorm van een zinsnede als: "Het auteursrecht van de eindrapportage / eindproduct berust bij");
- het al dan niet hebben van publicatierecht van een rapport voor Academie M&M dan wel de betrokken organisatie (sluit direct aan bij voorgaande punt);
- het al dan niet gemeenschappelijk dragen van de kosten van een (mogelijke) publicatie;
- door de opdrachtgever te leveren inspanningen m.b.t. bijvoorbeeld het aanleveren van materiaal en informatie of te regelen voorzieningen ten behoeve van het onderzoek;

- afspraken m.b.t. de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van het onderzoek vanuit AMM. Dat is formeel de manager onderwijsuitvoering, die de verantwoordelijkheid delegeert aan de onderzoeksbegeleider;
- investerings- en betalingscondities: de naar verwachting vereiste financiële investering van de opdrachtgever (en eventuele bijdrage van de opdrachtnemer in de kosten), afspraken over mogelijk meerwerk en over betalingstermijnen/doelfacturen.

VOOR AKKOORD

- Handtekening Eindverantwoordelijke Opleiding

 9 maart 2018

- Handtekening Eindverantwoordelijke Instelling

F. Hermen academie AMM
23-3-2018

- Handtekening Studenten

Sharon Overmars

Luuk Houwers

Datum en Plaats

14-02-2018 februari 2018, Enschede

Bijlage III: Interviewvragen

Gezinnen die al gebruik maken van Jeugdfonds:

- Hoe verloopt het contact tussen u en uw intermediair? (vanuit welke rol is uw intermediair)
 - Wat is de intensiteit van het contact?(aantal contactmomenten)
 - Hoe heeft u contact met uw intermediair?
 - Hoe ervaart u het contact?
 - Wat vindt u dat hier eventueel beter in kan?
- Hoe bent u bij het Jeugdfonds terecht gekomen?
 - Via wie of wat bent u in contact gekomen met het Jeugdfonds?
 - Hoe verliep het proces
 - Wat is u hierin opgevallen?
 - Wat vond u hier (evt.) positief aan?
 - Wat vond u hier (evt.) negatief aan?
- Hoe ervaart u de deelname aan het jeugdfonds?
 - Waarom vindt u het Jeugdfonds een mooie mogelijkheid?/wat vindt u prettig? Wat vindt u goed?
 - Waarom vindt u het Jeugdfonds niet goed?/hoe komt het dat uw ervaring negatief is?
- Wat zijn uw verwachtingen van het Jeugdfonds?
- Wat heeft u nodig om deel te blijven nemen aan het Jeugdfonds?
- Wat zou u nog willen?
- Heeft u verder nog iets dat u kwijt wilt over het Jeugdfonds wat hierboven niet aan bod is gekomen maar van waarde kan zijn voor het onderzoek?
- Hoe lang maakt uw kind gebruik van het Jeugdfonds?
 - Weet u dat u zich opnieuw aan kunt/moet melden na één jaar gebruik maken van het Jeugdfonds?
- Voor sommige mensen is de stap richting het jeugdfonds lastig om verschillende redenen. Hoe heeft u dit ervaren?
 - Wat heeft u over de drempel geholpen? /had u er moeite mee om u aan te sluiten bij het jeugdfonds?
 - Zo ja, wat was voor u moeilijk?/wat heeft ervoor gezorgd dat u toch gebruik maakt van het jeugdfonds?
 - Zo nee, waar kwam het veilige gevoel vandaan om u aan te sluiten bij het jeugdfonds

Afsluiting. (bijvoorbeeld: bedankt voor uw tijd).

Gezinnen die geen gebruik maken van Jeugdfonds:

- Hoe is/was uw dag vandaag?
- Kunt u kort iets over uzelf vertellen?
- Bent u bekend met het Jeugdfonds Almelo?
 - Zo ja; wat weet u over het jeugdfonds?
 - Hoe bent u dit te weten gekomen over het Jeugdfonds?
 - Wat is de reden dat u geen gebruik maakt van het jeugdfonds?
 - In hoeverre vindt u het belangrijk dat uw kind(eren) deelnemen aan sport en/of cultuur?
 - Zo nee; korte uitleg Jeugdfonds
 - Zou u gebruik willen maken van het jeugdfonds?
 - Waarom wel of niet?
 - Lijkt u het Jeugdfonds voor u een mooie mogelijkheid?
 - Waar ziet u eventueel obstakels om deel te kunnen nemen aan het Jeugdfonds?
- Wat heeft u nodig om de stap te kunnen maken naar het Jeugdfonds?
- Wat kan het Jeugdfonds voor uw gezin betekenen?
 - Bent u bekend met de rol van de intermediair?
 - Zo ja: Wat zou u verwachten van een intermediair?
 - Zo nee → uitleg rol intermediair.
 - Wat zou u verwachten van een intermediair?

Afsluiting. (bijvoorbeeld: bedankt voor uw tijd)

Intermediairs:

- Hoe bent u intermediair geworden?
 - Vanuit welke rol bent u intermediair? (leraar o.i.d.)
 - Hoe ziet u de verhouding tussen uw functie als professional en uw rol als intermediair?
 - Hoe ervaart u het intermediair schap?
 - Hoeveel tijd bent u kwijt met het intermediair schap en waaraan?
- Staat u in contact met andere intermediairs?
- Hoe verloopt het contact tussen u als intermediair en het Jeugdfonds?
 - Wat zijn uw verwachtingen van het Jeugdfonds?
 - Voelt u zich gehoord door het Jeugdfonds?
 - Voelt u zich gewaardeerd door het Jeugdfonds?
- Hoe bereikt u de minimagezinnen?
 - Hoe ziet het contact eruit?
 - Hoe vaak heeft u contact met de minimagezinnen?
 - Op welke wijze heeft u contact met de gezinnen?
 - Hoe ervaart u het contact met de minima gezinnen?
 - Is er sprake van een vertrouwensrelatie tussen intermediair en het minimagezin?
 - Hoe ziet dit eruit?
- Wat zijn redenen van uitstroom van minimagezinnen?
 - Wat kan hier eventueel aan worden gedaan?
 - In hoeverre ervaart u ingewikkeldheid bij minimagezinnen omtrent het jeugdfonds?(aanvraag, proces etc.)
 - In hoeverre ervaart u onbekendheid bij minimagezinnen?
 - Het Jeugdfonds moet jaarlijks opnieuw worden aangevraagd, bent u hiervan op de hoogte?
 - Hoe communiceert u dit richting de gezinnen?
 - Is er een bestand aanwezig waarbij u ziet dat “een jaar” afloopt van een kind?
- Waardoor zou u actiever in contact blijven met de minimagezinnen?
 - Wat zou u motiveren om meer contact te houden met de minimagezinnen?
 - Wat moet er veranderd worden bij het Jeugdfonds zodat er meer contact onderhouden kan worden met de gezinnen?
- Waarin ziet u verbeterpunten voor het Jeugdfonds Almelo?
 - Wat zijn uw verbeterpunten ten opzichte van de organisatie?
 - Wat zijn uw verbeterpunten ten opzichte van de mensen die betrokken zijn bij het jeugdfonds?
 - Wat zijn uw verbeterpunten ten opzichte van de formulieren?
 - Wat zijn uw verbeterpunten voor het jeugdfonds omtrent het proces van het Jeugdfonds?

Bijlage IV: Interviewvragen gekoppeld aan topiclijst

Thema motivatie:

- Hoe verloopt het contact tussen u en uw intermediair? (vanuit welke rol is uw intermediair)
 - Wat is de intensiteit van het contact?(aantal contactmomenten)
 - Hoe heeft u contact met uw intermediair?
 - Hoe ervaart u het contact?
 - Wat vindt u dat hier eventueel beter in kan?

Thema onbekendheid en complexiteit:

- Hoe bent u bij het Jeugdfonds terecht gekomen?
 - Via wie of wat bent u in contact gekomen met het Jeugdfonds?
 - Hoe verliep het proces
 - Wat is u hierin opgevallen?
 - Wat vond u hier (evt.) positief aan?
 - Wat vond u hier (evt.) negatief aan?

Thema motivatie:

- Hoe ervaart u de deelname aan het jeugdfonds?
 - Waarom vindt u het Jeugdfonds een mooie mogelijkheid?/wat vindt u prettig? Wat vindt u goed?
 - Waarom vindt u het Jeugdfonds niet goed?/hoe komt het dat uw ervaring negatief is?

Thema ondergebruik van voorzieningen:

- Wat zijn uw verwachtingen van het Jeugdfonds?
- Wat heeft u nodig om deel te blijven nemen aan het Jeugdfonds?
- Wat zou u nog willen?
- Heeft u verder nog iets dat u kwijt wilt over het Jeugdfonds wat hierboven niet aan bod is gekomen maar van waarde kan zijn voor het onderzoek?
- Hoe lang maakt uw kind gebruik van het Jeugdfonds?
 - Weet u dat u zich opnieuw aan kunt/moet melden na één jaar gebruik maken van het Jeugdfonds?

Thema schaamte:

- Voor sommige mensen is de stap richting het jeugdfonds lastig om verschillende redenen. Hoe heeft u dit ervaren?
 - Wat heeft u over de drempel geholpen? /had u er moeite mee om u aan te sluiten bij het jeugdfonds?
 - Zo ja, wat was voor u moeilijk?
 - wat heeft ervoor gezorgd dat u toch gebruik maakt van het jeugdfonds?
 - Zo nee, waar kwam het veilige gevoel vandaan om u aan te sluiten bij het jeugdfonds

Bijlage V: Evaluatieformulier opdrachtgever

Beoordeling formulier T.A.M.M. 31309 Presentatie uitkomsten onderzoek

Wout Houwers & Sharon Overmars
29/5/2018
Sociale Wetenschappen Per van Herten Hout Nijdyvaan

De voorbereiding van de presentatie is besproken en gezien door de intervisiegeleider
(leerz is per mail of op schrift aan te tonen door de student).

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Student weet door zijn presentatievaardigheden een professionele presentatie neer te zetten waar de inhoud van het onderzoek inzichtelijk wordt gemaakt.	Student laat geen presentatievaardigheden zien waardoor de inhoud van het onderzoek niet inzichtelijk is gemaakt.	Student laat geen presentatievaardigheden zien waardoor de inhoud van het onderzoek niet inzichtelijk is gemaakt.	Student laat geen presentatievaardigheden zien waardoor de inhoud van het onderzoek niet inzichtelijk is gemaakt.	Student laat geen presentatievaardigheden zien waardoor de inhoud van het onderzoek niet inzichtelijk is gemaakt. De presentatie bevat een begin, midden en eindstuk.	Student geeft er blijk van dat deze zich de kennis rondom de thematiek heeft eigen gemaakt.	Student geeft daarnaast een kritische blik op de kennis rondom het onderzoeksthema en de verspreiding daarvan, hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in
Bijdragen aan verspreiding van kennis (presenteren, publiceren) eigen maken	Student behaart kennis rondom de thematiek van het onderzoek niet.	Student behaart kennis rondom de thematiek van het onderzoek, maar kritische, objectieve blik en heelkoptervu ontbreekt.	Student behaart kennis rondom de thematiek van het onderzoek, maar kritische, objectieve blik en heelkoptervu ontbreekt.	Student geeft er blijk van dat deze zich de kennis rondom de thematiek heeft eigen gemaakt.	Student geeft daarnaast een kritische blik op de kennis rondom het onderzoeksthema en de verspreiding daarvan, hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in
Beroepsmatige trends analyseren en er op inspelen. Relevance nationale en internationale ontwikkelingen vertalen naar consequenties voor het eigen handelen en voor de beroepsgroep.	Student maakt geen verzaaiing van de gevonden ontwikkelingen naar het onderzoek	Student bespreekt ontwikkelingen maar maakt onvoldoende vertaling naar het onderzoek	Student bespreekt ontwikkelingen maar maakt onvoldoende vertaling naar het onderzoek	Student bespreekt ontwikkelingen en weet deze te vertalen als aanleiding voor het onderzoek	Student geeft daarnaast een kritische blik op de kennis rondom het onderzoeksthema en de verspreiding daarvan, hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in	Student heeft daarnaast een heelkoptervu van aanzien van het onderzoek en gaat hierover met aarwettege toehoorders in
Op professionele wijze onderzoeksrapportages verwoorden	Student bespreekt methode van onderzoek niet	Student licht methode van onderzoek onvoldoende toe en/of beargumenteert onvoldoende.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.	Student bespreekt methode van onderzoek.

De student laat zijn rol als onderzoeker aan de toehoorder zien en maakt daarbij kritische noten ten aanzien van de methodologie en weet dit waarde te schatten.

Cijfer	Feedback op totaalproduct					
	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40
Max. 60	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40
Punten	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40

Cesuur bepalen eindcijfer:

- Er dient aan de voorwaardelijke vormcriteria voldaan te zijn. *Indien dit niet het geval is wordt de roets in Bisan beoordeeld met het cijfer 1.*
- Om een voldoende (- 6) te krijgen, moeten **minimaal 34 punten** worden behaald.

Het cijfer wordt bepaald door de afzonderlijke punten op elk criterium op te tellen en het puntentotaal af te lezen in de onderstaande tabel.

Cijfer	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40	41-46	47-52	53-57	58-60
Max. 60	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40	41-46	47-52	53-57	58-60
Punten	0-9	10-15	16-21	22-27	28-33	34-40	41-46	47-52	53-57	58-60

49

Geef voldoende antwoord op de onderzoeksvraag.

49